

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 5 (478)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
12 березня 2019 року

КОНТАКТИ

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

ТДМУ УКЛАВ УГОДУ ПРО СПІВПРАЦЮ З ЛІКАРНЕЮ «ГАЗІОСМАНПАША» УНІВЕРСИТЕТУ «ЙЕНИ ЮЗИЛ» (ТУРЕЧЧИНА)

Нещодавно можливості співпраці та обміну досвідом обговорили ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професор Михайло Корда та представники клініки «Газіосманпаша» Університету «Йени Юзил» (Туреччина).

У турецькому медичному закладі, що є клінічною базою вищезгаданого університету, працюють досвідчені лікарі з трансплантації органів, які здійснюють пересадку печінки, нирок і підшлункової залози, кісткового мозку у дітей та дорослих, а також трансплантацію рогівки ока. Тут діє онкологічний центр, який має досвідчену команду медиків. Окрім того, успішно функціонують центр серцево-судинної хірургії для дітей і дорослих, центр

діагностики генетичних захворювань, центр екстракорпорального запліднення з повністю оснащеними блоками інтенсивної терапії. В клініці «Газіосманпаша» вже надали медичну допомогу майже чотирьом мільйонам пацієнтам і провели понад 60 тисяч операцій.

Результатом зустрічі стало укладення угоди про співпрацю між ТДМУ та клінікою

«Газіосманпаша» Університету «Йени Юзил», в рамках якої відбуватимуться академічні обміни викладачами, стажування викладачів і студентів на клінічних базах цього закладу, спільні наукові дослідження, зокрема, із залученням лабораторії генетичних досліджень і клітинних культур нашого університету.

Прес-служба ТДМУ

ЗРОСТАТИ ПАТРІОТОМ

СТУДЕНТИ ЗУСТРІЛИСЯ З ФРОНТОВИКОМ МИКОЛОЮ ВИННИЧУКОМ

У новітній історії незалежної України лютий ознаменувався кровопролиттям на Майдані, а згодом і трагічними подіями, пов'язаними з військовою агресією Росії. Аби згадати ці страшні події та усвідомити справжню ціну, яку платить наша держава за свою незалежність, 26 лютого на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології відбувся патріотично-виховний захід для студентів кураторських груп з учасником бойових дій на сході України, викладачем кафедри Миколою Олександровичем Винничуком. Він розповів про особливості проведення бойових дій, надання першої невідкладної допомоги бійцям.

Студенти цікавилися рівнем забезпечення сучасної української армії, новітньою бойовою технікою, настроєм військовослужбовців. На свої запитання юнаки та дівчата отримали вичерпні й інформативні відповіді.

Такі заходи спонукають до формування у студентської молоді національно-патріотичного світогляду, прагнення боронити рідну Україну.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

Ярина ТИЛЬЧАК – студентка 3 курсу стоматологічного факультету.

Стор. 11

У НОМЕРІ

Стор. 3

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ У ТДМУ

У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського

24 лютого відбувся День відкритих дверей. В актовій залі адміністративного корпусу зібралися майбутні абітурієнти з Тернопільщини та інших областей.

Знайомство з ТДМУ розпочалося з перегляду презентаційних фільмів про університет, студентське життя, важливі наукові та міжнародні проекти, впровадження у навчальний процес передових технологій.

Усі бажаючі також мали змогу побувати на екскурсії в музеї анатомії.

Стор. 6-7

ПРОФЕСОР ОЛЕНА САМОГАЛЬСЬКА: «МОЄ ПРОФЕСІЙНЕ КРЕДО – РОБИТИ ДОБРО, ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ»

Професор, завідувач кафедри клінічної фармації ТДМУ Олена Самогальська – член Міжнародної асоціації панкреатологів, Європейського клубу панкреатологів та Українського клубу панкреатологів, член Асоціації гастроентерологів України та Української асоціації з вивчення захворювань печінки. У її науковому доробку – понад 200 друкованих праць, монографій та чотири посібники, навчальний компакт-диск, чотири патенти на винахід.

В УНІВЕРСИТЕТІ ІМПЛЕМЕНТУЮТЬ МІЖНАРОДНИЙ СЕРТИФІКОВАНИЙ КУРС INTERNATIONAL TRAUMA LIFE SUPPORT

Директор College of Remote and Offshore Medicine Foundation Ейврік О'Келі нещодавно зустрівся з ректором Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професором Михайлом Кордою.

Спершу гість розповів про свій навчальний заклад, який готує

Середня тривалість навчання для здобуття рівня спеціаліста – 2 роки, магістра – 3 роки. Під час першого року студенти навчаються дистанційно, а потім вони мають різні практичні курси, вишколи та інше.

Директор College of Remote and Offshore Medicine Foundation Ейврік О'Келі запропонував укласти угоду про співпрацю між його навчальним закладом та ТДМУ у кількох напрямках. Один з них – це імплементація на базі нашого університету міжнародного сертифікованого курсу International Trauma Life Support від Американської асоціації кардіологів. Як зазначив завідувач кафедри медицини катастроф і військової медицини, професор Арсен Гудима, це цікавий міжнародний курс, до якого ввійшли всі стандарти надання допомоги травмованим пацієнтам на ранньому та догоспітальному етапах. Він цікавий як для громадян нашої країни, так і для студентів-іноземців, які навчаються в Україні.

Унікальність цієї пропозиції полягає в тому, що на базі цен-

тру симуляційного навчання ТДМУ буде створено ICLS травма-центр, який за умови успішного проходження курсу має право видавати сертифікати міжнародного взірця. Для цього університет має зробити кілька важливих кроків. Один з них – це навчання наших фахівців, які в майбутньому стануть інструкторами. Їх тренуватиме команда Ейвріка О'Келлі. Після цього наші інструктори під супроводом наставників передаватимуть свої знання та практичні навички курсантам, яких вони наберуть для навчання. Останній крок – це приїзд фахівців зі США та Італії, які оцінюватимуть роботу нашої команди під час підготовки чергових курсантів. Якщо наші викладачі пройдуть перевірку на «відмінно», то університет отримає сертифікацію на проведення таких курсів на своїй базі.

Інша пропозиція директора College of Remote and Offshore Medicine Foundation Ейвріка О'Келі полягає в тому, щоб наші лікарі та викладачі, які займаються перепідготовкою фельдшерів у парамедики, мали можливість пройти трижневий курс у цьому коледжі й отримати міжнародний сертифікат, який дасть їм право працювати не лише в Україні, а у всьому світі.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда підтримав ці пропозиції і запевнив в подальшій успішній співпраці.

Прес-служба ТДМУ

парамедиків, медичних сестер, фахівців з тропічної медицини, гірської (експедиційної) медицини. Останні два напрямки, за словами Ейвріка О'Келі, є доволі популярними й вони вимагають спеціалізованої підготовки. Він наголосив на тому, що є багато бажаючих навчатися саме з тропічної та гірської медицини. Коледж також зорганізовує спеціалізовані тренінги в гірських умовах на Евересті та Кіліманджаро, в Танзанії та країнах Африки. Парамедики, які здобули освіту в College of Remote and Offshore Medicine Foundation готові до роботи в «гарячих» точках світу.

НАВЧАЛИ ШКОЛЯРІВ ЗДОРОВОМУ СПОСОБУ ЖИТТЯ

Студенти-волонтери медичного факультету Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського провели відкритий урок для учнів четвертого класу Тернопільської школи №3 на тему «Здоровий спосіб життя».

Юнаки та дівчата розповіли школярам про шкідливий вплив алкоголю й нікотину на здоров'я людини, пояснили про небезпеку, яка може загрожувати дітям при над-

мірному перегляді телепередач, зловживанні комп'ютерними іграми та тривалому щоденному користуванні мобільним телефоном. Також студенти розказали учням, як правильно харчуватися та яку їжу краще не споживати, щоб не зашкодити власному здоров'ю.

На цю тему підготували відповідні мультимедійні презентації. Школярі мали можливість перевірити власні знання щодо корисних і шкідливих звичок за

допомогою спеціально розробленої гри та проаналізувати власні помилки. В підсумку уроку учні отримали завдання розробити план на наступний місяць, спрямований на покращення їхнього здоров'я.

Важливі знання про здоровий спосіб життя дітям передали Ульяна Сатурська, Павло Левчук, Леся Дроботій, Тетяна Горбаченко.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

«ЗДОРОВА ПОСМІШКА» – ДЛЯ ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧОГО БУДИНКУ В НОВОМУ СЕЛІ

Викладачі та студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського регулярно втілюють добротні проекти, є активними учасниками волонтерського руху й просто чуйними людьми. Нещодавно лікарі-

інтерни та їхні наставники (викладачі кафедри стоматології навчально-наукового інституту післядипломної освіти – доценти К.М. Дуда та О.І. Лебідь) потурбувалися про дітей, які позбавлені батьківського піклування. Цього разу вони відвідали Ново-

сільський обласний спеціальний навчально-виховний комплекс, провели час з підлітками, вручили дітям гостинці та зорганізували акцію «Здорова посмішка». Розповіли про профілактику захворювань зубів і правильний догляд за ними. Веселі ігри, теплі розмови, солодкі подарунки й невимовна кількість позитиву панувала в актовій залі інтернату.

Прес-служба ТДМУ

СПІВПРАЦЮВАТИМЕМО З ІНСТИТУТОМ ПРОБЛЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОН УКРАЇНИ

Нещодавно відбулося укладення угоди про співпрацю між Тернопільським державним медичним університетом імені І.Горбачевського та Інститутом проблем штучного інтелекту Міністерства освіти і науки України.

Під час зустрічі, яка передувала укладенню офіційного документу про наміри про співробіт-

про завершальний етап розробки для психологічної реабілітації військовослужбовців.

Представники кафедри медичної інформатики нашого університету ознайомили зі своїми напрацюваннями, зокрема, з інформаційною системою моніторингу організму за допомогою артеріальної осцилограми, міограми, ЕКГ, ЕЕГ, голосу тощо. Ці напрацювання також є важливими й потрібними для реабілітації воїнів АТО.

ництво, керівник Інституту проблем штучного інтелекту Анатолій Шевченко розповів про діяльність наукової інституції та

Результатом зустрічі стало підписання угоди про співпрацю.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

АКТИВНО ВИВЧАТИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ АНГЛОМОВНИМ ДОПОМОЖЕ «SPEAKUKRAINIAN»

Завідувач кафедри української мови ТДМУ, доцент Марія Тишківська та викладач Оксана Мисик взяли участь у презентації Національної платформи з вивчення української мови для англомовних осіб «Speak-Ukrainian». Захід, приурочений Міжнародному дню рідної мови, відбувся у Дипломатичній академії при Міністерстві закордонних справ України.

Серед запрошених були представники посольств і дипломатичних місій в Україні, освітніх установ та організацій, які зацікавлені у використанні цього продукту.

Відзначивши важливість популяризації української мови за кордоном, начальник управління публічної дипломатії МЗС Сергій Устименко повідомив, що МЗС бере на себе зобов'язання максимально розповсюдити інформацію про цей сайт та його можливості через закордонні дипломатичні представництва України.

Власним досвідом вивчення української мови на презентації поділився колишній співробітник Посольства Японії в Україні, а нині редактор японської версії сайту Укрінформом Такаші Хірано.

Сайт створено торік на замовлення Міністерства інформаційної політики України та на виконання Указу Президента про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови. Доклалася до цієї роботи Асоціація інноваційної та цифрової освіти та Академія навичок, яка вже втілювала в Україні масштабний проект з вивчення іноземних мов LingvaSkills. Презентував роботу порталу один з його розробників Віталій Зубков.

Розробники проекту пропонують для вивчення 25 найчастіше вживаних тем, майже 100 уроків для швидкого опанування української мови, що доповнить роботу викладачів української як іноземної на заняттях. Окрім цього, всі охочі вивчити українську мову як іноземну можуть знайти посилання на електронні ресурси, підручники з української мови для іноземців, мобільні додатки, які допоможуть отримати бажані знання.

Тому заохочуємо іноземних студентів нашого університету послуговуватися матеріалами презентованого сайту «Speak-Ukrainian» та активно вивчати українську мову.

Марія ТИШКОВЕЦЬ, завідувач кафедри української мови ТДМУ

Редактор Г. ШОТ
Творчий колектив: Л. ЛУКАЩУК,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
ДВНЗ «Тернопільський
державний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»
Індекс 23292

Видавець:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у ДВНЗ
«Тернопільський державний
університет ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України».
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ У ТДМУ

У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського 24 лютого відбувся День відкритих дверей. В актовій залі адміністративного корпусу зібралися майбутні абітурієнти з Тернопільщини та інших областей.

Аркадій ШУЛЬГАЙ, проректор ТДМУ, професор

Знайомство з ТДМУ розпочалося з перегляду презентаційних фільмів про університет, студентське життя, важливі наукові та міжнародні проекти, впровадження у навчальний процес передових технологій.

Присутніх привітав проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай.

«ТДМУ є одним з кращих ме-

вому інституті медсестринства, а також є післядипломна освіта. Медичний факультет готує фахівців за спеціальністю «Медицина», «Фізична терапія. Ерготерапія». Також цього року ми розпочали набір на нову спеціальність «Громадське здоров'я» для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». На стоматологічному факультеті здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «Стоматологія», на фармацевтичному – за спеціальністю «Фармація». Медсестер

Світлана БОЙЦАНЮК, декан стоматологічного факультету, доцент

і парамедиків готують на базі ННІ медсестринства.

В університеті впроваджені сучасні технології навчання. У нас новітня та передова технологія підсумкового контролю, який не має жоден інший вищий навчальний заклад. Також успішно працює науковий відділ незалежного оцінювання знань студентів, де відбуваються всі іспити, це є одним з головних критеріїв академічної доброчесності. Університет має один з найкращих в Україні центр симуляційного навчання.

Нинішня ситуація вимагає впровадження в навчальний процес новітніх симуляційних методів у підготовці лікаря.

Внутрішня платформа нашого веб-порталу дає можливість студентам, перебуваючи в будь-

якому куточку світу, вчасно й якісно підготуватися до занять. По суті, для кожного заняття тут розміщені всі навчально-методичні матеріали, є тестові завдання, щоб студенти могли завчасно підготуватися до складання іспитів. Такої системи оцінювання знань студентів не мають інші виші.

У нас добре зорганізована наукова робота. Студенти нашого університету мають можливість займатися в наукових гуртках, брати участь у конференціях

Дмитро КОРОБКО, декан фармацевтичного факультету, доцент

різного рівня. В рамках програм академічної мобільності юнаки та дівчата мають унікальну можливість упродовж семестру навчатися в кращих університетах Європи.

Завдяки потужній міжнародній співпраці маємо понад 70 іноземних партнерів у всьому світі. Це дає змогу розвивати наукову та освітянську співпрацю.

Чотирнадцять років поспіль на базі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» відбуваються Міжнародні студентські літні школи, в яких беруть участь майбутні медики з усіх університетів України та з-за кордону.

Як ви бачите, в університеті створені всі можливості для успішного навчання, наукової роботи, відпочинку та самореалізації. Запрошуємо вас обирати наш університет», – зазначив професор Аркадій Шульгай.

Про умови навчання та студентське життя розповіла голова студентського парламенту Романна Павлюк. Вона наголосила на тому, що є киянкою, але ні разу не пошкодувала, що обрала

ТДМУ для здобуття медичної освіти, адже в неї тут вистачає часу на втілення своїх волонтерських, громадських, творчих та інших можливостей. «Маємо всіляку підтримку від адміністрації вишу. Організуємо заходи, запрошуємо іноземних й українських лекторів для зустрічей та тематичних лекцій, влаштовуємо майстер-класи, делегуємо студентів на всеукраїнські зустрічі та конференції тощо. Нам легко співпрацювати з ректором університету, який завжди цікавить-

Світлана ЯСТРЕМСЬКА, директор ННІ медсестринства

ся нашим життям і проектами. Цього літа я була на практиці в одній з кращих клінік Туреччини, де зрозуміла, що цілком конкурентоспроможна на світовому ринку праці. Тобто мої знання, отримані в цьому університеті, відповідають світовому рівню», – розповіла Романна.

Григорій ЗАГРИЧУК, заступник відповідального секретаря приймальної комісії, доцент

Від студентського парламенту представили відеоінтерв'ю відомих випускників ТДМУ, які поділилися своїми спогадами про університет і дали власні поради абітурієнтам.

Про правила прийому до ТДМУ 2019 року поінформував відповідальний секретар приймальної комісії, доцент Ігор Драч. Він докладно розповів про те, які документи потрібні для вступу, терміни та порядок їх подачі й вичерпно відповів на запитання, що цікавили присутніх.

Детальніше про медичний факультет й систему організації навчання учасникам зустрічі розпо-

віла заступник декана медичного факультету, доцент Ірина Смачило.

Декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко у своєму виступі зазначив, що вже відбувся 14-й випуск провізорів денної форми та 6-й – провізорів заочної форми навчання. Студенти отримують весь обсяг знань з кожної дисципліни, що вивчають на факультеті.

Про навчання на стоматологічному факультеті, його профільні

Ірина СМАЧИЛО, заступник декана медичного факультету, доцент

кафедри розповіла декан факультету, доцент Світлана Бойцанюк.

Директор навчально-наукового інституту медсестринства Світлана Ястремська ознайомила присутніх з професією медсестри, яку можна здобути в ТДМУ, а також детальніше зупинилася на новій спеціальності – «Парамедик».

Наприкінці зустрічі представники студентського парламенту розіграли кілька спеціалізованих медичних книг серед присутніх.

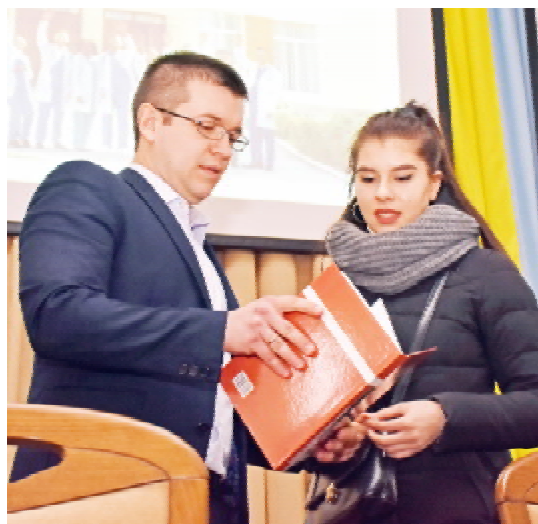

Романна ПАВЛЮК, голова студентського парламенту

Окрім того, у холах адміністративного корпусу наші студенти демонстрували вміння надавати домедичну допомогу, ознайолювали з професією стоматолога, лікаря і т.д.

Усі бажаючі також мали змогу побувати на екскурсії в музеї анатомії.

**Текст і фото
Яніни ЧАЙКІВСЬКОЇ**

Ігор ДРАЧ, відповідальний секретар приймальної комісії, доцент, з абітурієнткою

дичних вишів України. За результатами останнього галузевого рейтингу Міністерства охорони здоров'я України наш університет є лідером і посідає перше місце з усіх напрямків діяльності. Це результати великої роботи всього колективу. Маємо підтвердження цього і в результатах міжнародних незалежних рейтингів. За результатами Webometrics ranking of world's universities зі 171 університету України, які увійшли до цього рейтингу, наш виш посідає восьме місце, а серед медичних – перше.

Навчання в ТДМУ відбувається на медичному, стоматологічному фармацевтичному факультетах, у навчально-науко-

РОЗГУЛ КОРУ В УКРАЇНІ ТРИВАЄ

Кір – гостра вірусна хвороба людини, що проявляється інтоксикацією, гарячкою, запаленням кон'юнктив і верхніх дихальних шляхів, специфічною енантемою та макуло-папульозною висипкою. Збудник належить до родини параміксовірусів.

До середини 60-х років минулого століття на кір, як правило, хворіла кожна людина. Згодом вдалося створити ефективну вакцину, і завдяки масштабним щепленням епідемічна ситуація швидко змінилася на краще. Проте час від часу ситуація погіршується. За даними ВООЗ, 2000 року у світі від кору загинуло понад півмільйона осіб. 2010 року цей показник знизився до майже 140 тисяч. Однак у деяких країнах з кором все ще пов'язано до 20 % дитячої смертності.

В Україні 2015-2016 року на кір захворіли майже 170 осіб, наступного року – понад 8 тисяч. Торік уже було 86892 хворих. За цим показником Україна зайняла перше місце серед таких лідерів захворюваності на кір в Європі, як Сербія, Франція, Італія, Росія, Грузія, Греція, Албанія, Румунія (від 5076 до 1087 випадків). На превеликий жаль, у нашій країні 2017-го від кору померло 6 осіб, торік – 16, а нинішнього року станом на 22 лютого – вже 9 хворих. Ситуація з кором залишається напруженою і в Тернопільській області. Якщо 2017 року було зареєстровано 298 випадків кору, то торік – 3659, тобто у 12 разів більше. При цьому треба врахувати, що в Україні статистика інфекційної захворюваності «шкутильгає» – реальна захворюваність вища, ніж офіційно зареєстрована. Складається враження, що в боротьбі з інфекціями найбільшого успіху досягла офіційна статистика.

Наведений антирейтинг України можна пояснити припиненням щеплення населення в попередні роки. Деяке підвищення захворюваності 2017 року було серйозним дзвінком про погіршення епідемічної ситуації щодо цієї інфекції. Проте необхідних протиепідемічних заходів, насамперед вакцинації, не було вжито і, як наслідок – кір набув епідемічного поширення. Чітко проявилася п'ятирічна періодичність епідемічних хвиль, і недуга, по суті, стала некерованою інфекцією. Така некерованість чітко засвідчила зниження колективного імунітету внаслідок припинення планового щеплення дітей у доепідемічний період.

Вірус кору вражає лише людей. Він не має резервуару серед тварин і нестійкий у зовнішньому середовищі. Хвора людина найбільш заразна в останні 1-2 дні інкубаційного періоду та протягом 8-10 днів захворювання. Від хворої особи до здорової збудник передається за допомогою аерозольного механізму.

Вірус міститься в мікрочастинках слизу верхніх дихальних шляхів, легко розсіюючись у повітрі при диханні, особливо при кашлі та чханні. Найбільш вразливі діти. Сприйнятлива людина може заразитися, перебуваючи на значній відстані від джерела кору, навіть понад 10 метрів. Інфекція дуже швидко поширюється у закритих колективах, індекс контагіозності досягає 100 відсотків. Водночас вірус не стійкий у довкіллі, тому передача його через третіх осіб, побутові речі, одяг чи іграшки не відбувається.

Інкубаційний період триває 9-17 діб, у разі постконтактної профілактики імуноглобуліном може збільшуватися до 21 доби. В клінічному перебігу кору виділяють три періоди: катаральних явищ, висипання та реконвалесценції. Катаральний період проявляється гарячкою, загальною слабкістю, болем у голові, носовими кровотечами, іноді блюванням, проносом; одутлістю обличчя та повик, почервонінням очей, світлобоязню, сльозотечею, нежитем, чханням, сухим кашлем; гіперемією слизової оболонки м'якого піднебіння, плямами Бельського-Філатова-Копліка, які є патогномонічною (специфічною) ознакою кору. Це – білувато-сірі елементи в діаметрі від 1 до 3 мм з червоною облямівкою, які розташовані на слизовій оболонці ротової порожнини навпроти кутніх зубів, можуть поширюватися на інші місця слизової оболонки щік. Ці плями зберігаються не більше трьох діб. На піднебінні можуть з'являтися еритемні плями.

У період висипання загальний стан хворого погіршується, температура тіла підвищується до 39-40°C, посилюється катаральні явища, світлобоязнь, сльозотеча. У тяжких випадках виникають марення та галюцинації. На такому тлі з'являється корова висипка, яка має такі особливості: численні макуло-папульозні елементи зі схильністю до злиття, етапність поширення (у 1-й день з'являються за вухами, на обличчі та шії, плечовому поясі; на 2-й – на тулубі, руках і стегнах; на 3-й – на гомілкях і ступнях); зникнення висипки відбувається в такому ж порядку, як з'являлася; у дорослих висип рясніший, ніж у дітей, часто супроводжується геморагіями.

У період реконвалесценції мають місце виражена астения, сонливість, може непокоїти кашель. Унаслідок анергії часом активізуються латентні інфекції. На місці висипу почастіє протягом 5-10 діб і довше зберігається гіперпігментація, а далі з'являється висівкоподібне лущення.

Окрім наведених типових проявів кору, в деяких хворих можливі атипові форми: геморагічна, мітигвана, стерта, абортівна,

кір у вагітних, у дорослих. Мітигвана форма характеризується дуже легким перебігом через наявність часткового імунітету (наприклад, після пасивної імунізації імуноглобуліном або введення препаратів крові), абортівна форма має типовий початок, однак найближчі 1-2 дні після появи висипу основна симптоматика швидко зникає, і на цьому хвороба закінчується видужанням. У вагітних можливі передчасні пологи, бронхіт, пневмонія, післяпологові септичні захворювання. Якщо кір виник у першому триместрі вагітності, трапляються вади розвитку плода через внутрішньоутробне зараження. У дорослих кір перебігає важче, ніж у дітей, часто з геморагічними висипаннями, іноді з крововиливами в шкіру чи в слизові оболонки, з вираженою інтоксикацією, розвитком пневмонії, нечасто виникають біль у животі та пронос.

З найчастіших ускладнень кору (у 20 % хворих) слід назвати отит, бронхіт, ларингіт, несправжній круп, пневмонію, енцефаліт (смертність сягає 40 %), менінгіт, гепатит, трапляються ускладнення вагітності. Вкрай рідко розвивається підгострий склерозуючий паненцефаліт, переважно у дітей, які перенесли кір до дворічного віку. Він формується як пізні ускладнення (через декілька років після кору) й у межах півроку закінчується смертю. Отже, кір є небезпечним захворюванням як у гострому періоді чи реконвалесценції, так і у віддалені строки.

Наявність кору діагностують за епідеміологічними та клінічними критеріями: контакт із хворим на кір у межах максимального інкубаційного періоду; поява плям Бельського-Філатова-Копліка на початку захворювання; наявність гарячки, інтоксикації, кон'юнктивіту, можливі крововиливи у склери; характерна плямисто-папульозна висипка з тенденцією до злиття та її низхідна етапність.

Специфічна діагностика передбачає використання таких методів: цитологічний, реакція імунофлюоресценції, виділення збудника на культурі клітин людського ембріона та нирки мавпи, серологічні методи – іму-

ноферментний аналіз (пошук протикорових антитіл класів Ig M, Ig G), РЗК, РНГА. У лікарській практиці найчастіше вдаються до ІФА. У високорозвинених країнах для виявлення збудника використовують полімеразну ланцюгову реакцію.

Лікування проводять переважно в домашніх умовах. Шпиталізації підлягають лише хворі з тяжкою формою кору, ускладненнями та за епідемічними показаннями. На період гарячки призначають постільний режим, їжу, що легко засвоюється, рясне пиття, дезінтоксикаційні засоби, при гіпертермії – жарознижувальні препарати (парацетамол), риніті – розчин нафтизину, галазоліну або інші носові краплі чи спреї, вираженому кон'юнктивіті – 20-ти відсотковий розчин сульфацилу натрію. При кашлі показані бромгексин, амброксол, лібексин або тусупрек. Широко застосовують аскорбінову кислоту, антигістамінні препарати. Неускладнений кір з легким і середньотяжким перебігом не потребує медикаментозного лікування.

Антибіотики призначають у таких випадках: 1) дітям до 3-річного віку при тяжкому перебігу кору; 2) при супутніх запальних захворюваннях і загальному виснаженні; 3) дітям, які тривало й часто хворіють, неодноразово лікувалися з приводу пневмонії; 4) при виникненні бактерійних ускладнень. Ослабленим хворим і при тяжких формах кору доцільно ввести нормальний людський імуноглобулін, у тому числі й для внутрішньовенного введення.

Профілактика складається з низки заходів: в епідемічному осередку щодня проводять медичний огляд контактних осіб і вимірювання температури їхнього тіла з метою раннього виявлення та ізоляції захворілих. Осіб, які контактували з хворим на кір, не допускають у колективи з 9-го до 17-го дня інкубації, а пасивно імунізованих – до 21-го дня. Нещепленим особам, які не мають протипоказань, проводять екстрену вакцинацію в найближчі 72 години після контакту, тим, хто має протипоказання, – вводять гамма-глобулін якомога раніше, оптимально в перші шість днів. У пізніші терміни вакцинація неефективна або навіть може погіршити перебіг захворювання.

Планові щеплення згідно з Національним календарем щеплень виконують у віці 12 місяців і 6 років, перед школою. Дорослих, які народжені до 1957 року, вважаються імунізованими. Особам, які народилися пізніше й не були імунізовані, необхідно ввести вакцину двічі з інтервалом

між щепленнями понад один місяць. Звичайно, перед першим щепленням найкраще було б дослідити кров на наявність протикорових антитіл і лише за їхньої відсутності вакцинувати. Це ж стосується щеплених, які мали імунодефіцитний стан організму й у них не міг виробитися поствакцинальний імунітет. Варто зазначити, що від кору використовуються живі вакцини. Тому дуже важливо забезпечити дотримання температурного режиму «холодового ланцюга» на всьому шляху – від виробника до пацієнта. Зберігання вакцини при кімнатній температурі не допустимо, бо знижує її імуногенні властивості. У зв'язку з цим потрібен жорсткий контроль за дотриманням «холодового ланцюга».

Епідемічне поширення кору останніми роками насамперед обумовлене значними прогалинами в щепленні населення, насамперед дітей. Варто також зазначити, що поширення кору та інших інфекційних хвороб передувала ліквідація санепідемстанцій та запізніле створення на їх місці нових структур, які ще досі не виконують повною мірою покладені на них зобов'язання. Негативну роль зіграли недостатня профілактична робота, багаторічні прогалини в імунізації українців і слабка протидія протищепленевому руху. На наше переконання, останній не настільки масштабний, щоб його вважати головною причиною незадовільного стану з вакцинацією.

Дивує невиконання в повному обсязі Указу Президента України від 13.12. 2016 року № 553 «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю», який вимагав розробити та затвердити нову загальнодержавну програму імунопрофілактики з 2017 року. Попередня програма була розрахована на 2009-2015 роки. Щоправда, 2014 року МОЗ України видав Наказ № 551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні», але й його виконують лише частково. Замість того, щоб своєчасно прийняти загальнодержавну програму імунопрофілактики населення для швидкого впровадження й неухильного виконання, в Україні складено проект Стратегії програми, якої ще немає. Необхідно також підвищити відповідальність батьків за виконання календаря щеплень, як це вже давно зроблено в передових країнах.

Доки повільно усувають прогалини в імунопрофілактиці й інші недоліки профілактичної та протиепідемічної роботи, кір і надалі поширюється, завдаючи шкоду здоров'ю українців і несе загрозу їхньому життю.

Михайло АНДРЕЙЧИН,
академік НАМН України,
завідувач кафедри
інфекційних хвороб
з епідеміологією, шкірними
та венеричними хворобами
ТДМУ, професор

В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ЛІКАРНІ ВІДКРИЛИ РЕПЕРФУЗІЙНИЙ ЦЕНТР

Нині наші країни вже не долають сотні кілометрів у пошуках високотехнологічного обладнання – хвороби серця та судин лікують у Тернополі за світовими стандартами. Відділення інтервенційної радіології оснащено ангиографами та іншою сучасною апаратурою до послуг мешканців з усієї області. З часу запровадження кардіологічної служби тут знайшли одужання майже тисяча пацієнтів. І ось кілька днів тому з'явилася ще одна приємна новина – в Тернопільській університетській лікарні урочисто відкрили реперфузійний центр.

На урочистості зібралися колишні пацієнти, працівники лікарні, їхні колеги. Прибули й голова облдержадміністрації Степан Барна, голова обласної

ради Віктор Овчарук і начальник управління охорони здоров'я ОДА Володимир Богайчук, ректор Тернопільського державного медичного університету ім. Івана Горбачевського, професор Михайло Корда.

Голова ТОДА Степан Барна під час відкриття нового структурного підрозділу Тернопільської університетської лікарні зокрема

заснавчав: «Для нас це новий етап готовності до реформування системи охорони здоров'я. Наша кінцева мета отримати таку якість медпослуг, яка буде конкурентоздатною не лише в Україні, а й в Європі. Мешканці області повинні лікуватися в медзакладах Тернополля, а не долати сотні кілометрів, щоб отримати меддопомогу. Щодо кардіо-

центру, то маємо зробити можливість лікування в ньому максимально доступною». Також він поінформував, що цього року на Тернопільщині втілюватимуть пілотний проект реформи екстреної медичної допомоги. З державного бюджету на цю програму виділено 80 мільйонів гривень. Ще 26 мільйонів гривень передбачили в обласному бюджеті у рамках співфінансування.

Сучасні тенденції розвитку хірургії спрямовані на мінімізацію пошкоджень, зменшення ризиків і травматичності оперативних втручань. Найповніше цим вимогам відповідає ендovasкулярна хірургія, так звані операції без розрізу, в яких застосовують сучасні катетерні технології, що дозволяють надзвичайно швидко та з найменшими ризиками провести втручання, які раніше виконували традиційним шляхом.

З появою у лікарні цих технологій кардіологічна допомога країнам стала на щабель вищою, її надають за європейськими стандартами, зазначив на урочистостях начальник управління охорони здоров'я ОДА Володимир Богайчук.

Кардіохірурги, інтервенційні хірурги та кардіологи повертають якість життя пацієнтам із серцевими недугами, адже статистика у краї невістна. На рік реєструють від 800 до 1000 пацієнтів з гострим коронарним синдромом і гострим інфарктом міокарда. Ці люди потребують реперфузійної терапії. А щодо хронічних серцево-судинних недуг, то на Тернопільщині зареєстровано майже 25 тисяч диспансерних хворих.

— Завдяки співпраці уряду, облдержадміністрації, обласної ради та нашої команди управління охорони здоров'я, хворі, які потребують сучасної діагностики гострих станів серцево-судинних недуг та їхньої термінової корекції, зможуть отримати якісну меддопомогу в обласному реперфузійному центрі – зазначив Володимир Богайчук.

**Лариса ЛУКАЩУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ВІДЗНАКА

МЕДИЧНИЙ ОСКАР ЧЕКАЄ НА НОМІНАНТІВ

ОРДЕНОМ СВЯТОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА НАГОРОДЖУЮТЬ ЗА ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ГУМАННІСТЬ І МИЛОСЕРДЯ

Відзнака за професіоналізм і милосердя «Орден Святого Пантелеймона» є громадською, має професійно-фахову спрямованість. Присуджується за гуманістичну й благородну діяльність у галузі охорони здоров'я, яка позитивно впливає на свідомість й духовний розвиток українського народу та держави загалом, спрямована на збереження та зміцнення здоров'я жителів України, виховує толерантне ставлення один до одного та надихає на нові можливості. Згідно з положенням про

До складу Регіональної ради входять представники регіональної медичної спільноти, громадських організацій (у т.ч. Всеукраїнського лікарського товариства, Асоціації медичних сестер України, профспілки медичних працівників України, Всеукраїнської ради захисту прав і безпеки пацієнтів, ГО «Українська ліга розвитку паліативної та хоспісної допомоги»), органів влади, духовенства, культури, журналістики та молоді. Загальна кількість – 11 осіб.

Відбулося чергове установче засідання Регіональної ради Тер-

нополіської області відзнаки за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона», яка здійснюватиме конкурсний відбір 2018-2019рр., у такому складі (див. таблицю).

Обрано головою Регіональної ради Тернопільської області М.М. Корду, заступником – І. Я. Дзюбановського, секретарем і відповідальним за інформаційний супровід у регіоні – М.М. Шота.

Відзнака присуджується щороку по одному номінанту в п'яти номінаціях:

- «Найкращий лікар»;
- «Найкращий медичний працівник»;

ження медичним Оскаром щорічно відбувається 9 серпня – у день Святого великомученика та цілителя Пантелеймона.

Кандидатури на свідчення орденом Святого Пантелеймона можуть подавати асоціації медичних працівників, громадські організації, що працюють у сфері охорони здоров'я, лікувально-профілактичні установи різних форм власності, наукові медичні установи.

Кандидатів спочатку відбирає регіональна, потім – національна експертні ради, а завершує

за електронними адресами: panteleimon.ternopil@gmail.com, dzubanovsky@tdmu.edu.ua

1.	Корда Михайло Михайлович	Ректор державного вищого навчального закладу «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України», доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України
2.	Дзюбановський Ігор Якович	Завідувач кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, голова ГО «Українське лікарське товариство Тернополля», голова Асоціації хірургів Тернополля.
3.	Репка Борис Данилович	Директор-художній керівник Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру ім. Т. Шевченка заслужений артист України.
4.	Владика Нестор (Писик)	Архiepіскоп Тернопільський і Кременецький Православної церкви України.
5.	Шот Микола Миколайович	Власний кореспондент газети «Урядовий кур'єр» у Тернопільській та Львівській областях, заслужений журналіст України.
6.	Стецюк Ігор	Голова студентської ради ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України», студент шостого курсу.
7.	Паламарчук Андрій Васильович	Голова Тернопільської обласної організації «Українська ліга розвитку паліативної та хоспісної допомоги», головний лікар ТОКПЛ с. Плотича Тернопільського району.
8.	Ковальчук Андрій Олегович	Провідний спеціаліст з безпечної хірургії Всеукраїнської ради захисту прав та безпеки пацієнтів
9.	Фарійон Надія Ярославівна	Заступник головного лікаря з медсестринства Тернопільської обласної клінічної психоневрологічної лікарні, голова Асоціація медичних сестер Тернопільщини.
10.	Кузів Володимир Петрович	Голова Тернопільської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України
11.	Гришук Леонід Андрійович	Представник Всеукраїнського лікарського товариства, доктор меднаук, професор.

відзнаку Регіональна рада – орган, який в областях, АР Крим, м. Києві та м. Севастополі здійснює відбір кандидатів, аналізує їхню діяльність, подає на розгляд Національної експертної комісії на присудження відзнаки по одному кандидату в кожній номінації.

нополіської області відзнаки за професіоналізм та милосердя «Орден Святого Пантелеймона», яка здійснюватиме конкурсний відбір 2018-2019 рр.

Затверджено склад Регіональної ради Тернопільської області відзнаки за професіоналізм та

• «Новатор охорони здоров'я»;

• «За досягнення в міжнародному співробітництві в охороні здоров'я»;

• «Взірець служіння суспільству».

Урочиста церемонія нагород-

Поважна рада, до складу якої ввійшли відомі в країні академіки, релігійні діячі, політики.

Тож інформацію про кандидатів на відзнаку з Тернополля треба надсилати до Регіональної експертної ради Тернопільської області до 15 березня 2019 року

Детальнішу інформацію про проект можна знайти на офіційному сайті відзнаки: <http://orden-panteleimon.com.ua>, а також на сторінці регіональної ради Тернопільської області у ФБ:

<https://www.facebook.com/OrdenPanteleymonaTernopil>.

Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри клінічної фармації ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського Олена Самогальська – член Міжнародної асоціації панкреатологів, Європейського клубу панкреатологів та Українського клубу панкреатологів, член Асоціації гастроентерологів України та Української асоціації з вивчення захворювань печінки. У її науковому доробку – понад 200 друкованих праць, монографії та чотири посібники, навчальний компакт-диск, чотири патенти на винахід. Зокрема, Олена Євгенівна є співавтором посібників «Алгоритми діагностики і лікування невідкладних станів у терапевтичній практиці», «Сімейна медицина», «Алгоритми діагностики і лікування хронічних захворювань органів травлення», за якими навчаються майбутні лікарі. Під науковим керівництвом професора О.Є. Самогальської захищено дві кандидатські дисертації, 14 магістерських робіт.

У минулому випускниця ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, а нині лікар – терапевт вищої категорії, авторитетний науковець і викладач, професор Олена Самогальська – гість нашої рубрики «Вітальня». Говоримо про життя й моральні цінності, про медицину як покликання душі та про сім'ю – джерело радості й натхнення.

– Олено Євгенівно, як з'являється ваша мрія – стати лікарем?

– У мене був гарний приклад – моя мама Ніна Григорівна, яка закінчила Харківський медичний інститут. Я народилася, коли мама була студенткою 5 курсу медич-

Мама була моїм першим наставником у професії, від неї я успадкувала любов до медицини, тож який фах обрати – сумнівів не було. Закінчивши із золотою медаллю Тернопільську загальноосвітню школу №4, я вступила до ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського.

– В університеті теж були відмінницею?

– Усі роки навчання в моїй заліковій книжці були лише «5» і жодної «4». 1981 року отримала диплом з відзнакою, а після інтернатури – скерування на роботу в Кузнецовськ (нині – місто Вараш), що в Рівненській області. Я працювала дільничним терапевтом у медсанчастині Рівненської АЕС, а чоловік Олександр Миколайович – лікарем-невропатологом.

– Чоловік теж випускник ТДМУ?

– Так, ми однокурсники. Позналилися, коли розпочалося навчання, почали зустрічатися, а на 5 курсі побралися.

– Ваше враження від першої зустрічі?

– Імпонувало, що Олександр – високий, красивий, цікавий співрозмовник... Ми обоє якось одразу запримигли одне одного.

– У Кузнецовську (Вараші), місті рівненських атомників, скільки років пропрацювали?

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА:

– 9 років, тут отримала першу кваліфікаційну категорію лікаря-терапевта.

– Яким згадується вам місто-супутник Рівненської АЕС?

– Це було дуже молоде місто із 30-тисячним населенням, яке швидко розбудовували. На роботу сюди приїжджало багато молоді, зокрема, випускники профільних інститутів, спеціалісти з інших атомних станцій. Середній вік мешканців Кузнецовська складав 30 років і, звичайно, ми з чоловіком подобалося працювати, в нас з'явилося багато друзів. Робота була цікава, життя – насичене. Так, далеко від дому, рідних, але коли сім'я

– надійний тил, то будь-які професійні крутосхили долати легко. Для мене одним із символів Кузнецовська тих років були діти. Щодня зустрічала на вулицях багато молодих мам, які гуляли з маленькими дітками. На-

багато людей. Їм надали квартири в кількох дев'ятиповерхових будинках. Спілкуючись з приїжджими, розуміла їх неймовірний біль, втрату, страх, відчай... У перші дні, розповідали мешканці Прип'яті, вони про аварію нічого не знали й мами з візочками ходили дивитися на саяво над Чорнобильською АЕС. У мене досі душа щемить, коли згадаю ті розповіді.

– У вас же теж підростали діти?

– Так, двоє. Після переїзду до Тернополя молодший син Микола пішов у перший клас, старший Володимир – у п'ятий. Навчаючись у клінічній ординатурі, написала кандидатську дисертацію на тему «Helicobacter pylori, показники імунної про- і антиоксидантної систем при виразковій хворобі дванадцятипалої кишки та вплив на них електромагнітного випромінювання надвисокої частоти». Успішно її захистила в Києві і 1993 року прийшла працювати асистентом кафедри терапії факультету післядипломної освіти.

– З широкого діапазону спеціальностей клінічної ординатури ви обрали гастроентерологію. Чому саме вона вас зацікавила?

– Коли приїхала вступати до клінічної ординатури, я ще вагалася: кардіологію обрати чи гастроентерологію? Остаточне рішення

Шестирічна Олена САМОГАЛЬСЬКА з матір'ю

ного факультету. Тато Євген Миколайович, випускник політехнічного інституту, працював на Харківському тракторному заводі. Згодом, коли мені було два з половиною роки, наша сім'я переїхала до Тернополя, де мешкала бабуся. Мама спершу працювала лікарем швидкої допомоги, потім лікарем – фтизіо-терапевтом в обласній, а пізніше в психоневрологічній лікарнях. Тож я змалечку розуміла, що таке виклик до хворого, якому потрібна допомога, бачила, як працюють медики. Пишалася мамою й на запитання «Ким хочеш бути?», відповідала: «Лікарем». Коли мені було 13 років, мама захистила кандидатську дисертацію, отримала науковий ступінь кандидата медичних наук, і потім багато років працювала на посаді асистента терапевтичних кафедр і кафедри кардіології факультету післядипломної освіти ТДМУ (на той час – інституту). І зараз, незважаючи на поважний вік, продовжує працювати з повною віддачею, викладаючи терапію в Тернопільському медичному коледжі.

Олена та Олександр САМОГАЛЬСЬКІ з чотирилапим другом (2011 р.)

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА під час обходу в терапевтичному відділенні Тернопільської лікарні №3 (2011 р.)

селення міста зростало. Приїмом, коли ми приїхали, в Кузнецовську було кілька садочків і школа, а коли від'їжджали – 5 шкіл і 9 садочків.

– Попрацювавши дільничним терапевтом, здобувши і досвід, і авторитет, ви повернулися до Тернополя, щоб розпочати навчання в клінічній ординатурі зі спеціальності «Терапія» на кафедрі терапії та сімейної медицини факультету післядипломної освіти ТДМУ.

– Рішення про навчання в клінічній ординатурі зріло давно. Отримавши практичний досвід, хотілося рухатися далі, зростати професійно. Переломним став 1986 рік. Після аварії на Чорнобильській АЕС із зони катастрофи в Кузнецовськ евакуювали

прийшло після розмови з професором Євгеном Михайловичем Стародубом, знаним фахівцем-гастроентерологом. Нині, на жаль, Євгена Михайловича вже немає з нами й це велика втрата. Він був чудовим лікарем і гарною людиною. За його порадою я обрала напрямком своєї наукової діяльності гастроентерологію та почала працювати над кандидатською дисертацією. Професор Є. М. Стародуб погодився бути моїм науковим керівником і, по суті, завдяки йому я знову відкрила для себе цю галузь медицини та полюбила її. Кандидатську написала за півтора року, 1998-го отримала вчене звання доцента. Загалом актуальними проблемами гастроентерології й лікуванням захворювань шлунково-кишкового тракту займаюся з 1991 року.

«МОЄ ПРОФЕСІЙНЕ КРЕДО – РОБИТИ ДОБРО, ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ»

– Низка ваших наукових робіт стосується захворювань печінки.

– При виникненні захворювань органів травлення може постраждати будь-який орган шлунково-кишкового тракту, в тому числі й печінка. 2007 року я захистила докторську дисертацію на тему «Сучасні аспекти патогенезу, діагностики та лікування цирозів печінки». Працюючи над докторською, долучилася до експериментальних клінічних досліджень оригінального лікарського препарату «Тіотріазолін». Копітка робота з його створення велася під керівництвом доктора фармацевтичних наук, професора, завідувача кафедри фармацевтичної хімії Запорізького державного медичного університету Івана Антоновича Мазура. Нині «Тіотріазолін» застосовують у гастроентерології та кардіології як високоефективний гепатопротекторний та кардіопротекторний засіб. Він став першим оригінальним лікарським препаратом, який створили вчені України, та який широко застосовують у медичній практиці.

Наукова співпраця з професором І.А. Мазуром – це важливий етап у моїй лікарській та науковій діяльності. Вдячна долі за знайомство з Іваном Антоновичем, який, як і професор Є.М. Стародуб, став для мене науковим і моральним авторитетом. Після успішного захисту докторської працювала на посаді професора кафедри терапії факультету післядипломної освіти ТДМУ, була завучем кафедри, заступником декана факультету післядипломної освіти, займалася підготовкою до ліцензійно-

ють (й оцінюють) провідних фахівців профільних медичних асоціацій, зокрема, Асоціації гастроентерологів та Асоціації з вивчення захворювання печінки України. Ви також є членом Українського та Європейського клубів панкреатологів.

– Зазначу, що роль професійних асоціацій в якісному покращенні надання медичної допомоги зростає. І це добре. Відомі науковці й лікарі вищої категорії, зустрічаючись, обговорюють на-

бутньому спеціалісту-провізору необхідно, бо це основа раціонального застосування лікарських засобів.

– Яке професійне кредо лікаря-терапевта вищої категорії, професора Олени Самогальської?

– Моє кредо – робити добро, допомагати людям. Я успадкувала це прагнення від рідних. У мене були чудові, турботливі бабусі, мудрі й люблячі батьки. На жаль, тата рано не стало, але спогади про нього завжди зі

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА з колективом кафедри під час методичної наради (2016 р.)

гальні проблеми діагностики, лікування та профілактики хвороб органів травлення, обмінюються досвідом, надають консультативну та методичну допомогу молодим колегам. Це допомагає, як кажуть, тримати руку на пульсі гастроентерології.

– 2007 року на базі курсу клінічної фармації створили кафедру клінічної фармації ТДМУ, яку ви очолюєте з серпня 2010 року. Вашими студентами є майбутні провізори...

– ... а також велика група студентів заочної форми навчання,

мною. З пацієнтами, які звертаються за консультацією, в мене теплі, довірливі стосунки. Довіра – чинник, що відіграє величезну роль. А ще лікар має бути людяним, чуйним, добрим. І, звичайно, – висококваліфікованим фахівцем. Без цього ніяк.

– Хвороба змінює звичний спосіб життя, породжує тривогу, страх, відчай. Як їх подолати?

– Тільки спільними зусиллями лікаря й пацієнта. Розповім випадок зі своєї практики. До мене звернулася важкохвора мешканка одного з райцентрів. На жаль, цироз печінки в неї виявили на пізній стадії, коли шансів на одужання не залишилося. Ірина – так звали жінку – почувалася зле, але не падала духом. Вона дуже любила життя й була цікавою, багатогранною особистістю: писала вірші, малювала. Завдяки системному підходу до лікування жінка прожила ще понад 12 років. Ми багато спілкувалися. У мене вдома висить картина, яку подарувала Ірина. Вона намалювала матір з дитиною, а я бачу в ній образ Діви Марії, яка тримає на руках маленького Ісуса. Картина має дуже позитивну енергетику – в ній краса, доброта, любов, для мене вона особлива. Лікування важкої хвороби – це складний та тривалий процес. Завжди доступно розповідаю пацієнту про його недугу та як її зарадити. Більшість телефонують уже наступного дня, дякують за консультацію. «Після розмови з вами, лікарю, мені стало легше». Почасти за порадою звертаються діти, а то й онуки

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА у день святкування 60-річчя ТДМУ (2017 р.)

колишніх пацієнтів і я роблю усе, щоб їм допомогти.

– Які риси характеру вам не подобаються в людях?

– Не люблю злих і підступних. Не люблю конфліктів – вони заважають роботі. Ніколи не підтримаю людину, яка хоче роздмухати штучний конфлікт на шкоду справі.

лю. Дивлюся на квітучу квітку – і вона для мене найкраща.

– Серед класичних кімнатних найпримхливіша...

– ... мабуть, азалія. Вона довго не хотіла цвісти, а зараз тішить зір пишною красою. Як і не менш розкішні орхідеї. Крім цього, у нас з чоловіком є ще одне спільне захоплення: обоє любимо тварин. До чотирилапого друга – собачки породи мідельшнауцер Жизель – ставимся як до члена родини. Вона весела, доброзичлива й завжди з радістю зустрічає нас з роботи. Жизель – учасниця різноманітних виставок собак і має чимало нагород, зок-

рема, вона – супер гранд чемпіон України. Вдома під її кубки та медалі ми виділили окрему полицю.

– Час не стоїть на місці. Діти вирости, в них вже свої сім'ї. Який фах сини обрали?

– Старший Володимир, закінчивши ТДМУ, пішов стежкою батька. Він – лікар-невропатолог.

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА з чоловіком Олександром та онукою Анастасією (2011 р.)

– Як від роботи відпочиваєте?

– Дуже люблю квіти, із задоволенням за ними доглядаю. Квітів у нас багато. Вони прикрашають собою і подвір'я, і сам будинок. Перед будинком чоловік облаштував клумбу, що милує око з весни й до пізньої осені. Олександр обожнює природу, йому подобається поратися на землі, бачити, як росте посажене раніше. За будинком чоловік відвів окрему ділянку під яблуні. Вони ще молоді, не вище 2 метрів, але вже плодоносять і торік ми збрали перший урожай. Чоловікове захоплення передалося й мені, я опікуюся квітами. Квіти – чи не найгарніше, що є на землі.

– Як з них ваші улюблені? – Важко сказати. Я їх всіх люб-

Дружина Володимира – Олександра стала терапевтом, зараз проходить спеціалізацію з гематології. Підтвердивши свій лікарський диплом, працюють за кордоном. Онуці Анастасії – 10 років і вона навчається в четвертому класі. Любить танці, математику та англійську мову, займається 3D дизайном. Молодший син Микола здобув вищу юридичну освіту. Одружений.

– Чи вважаєте себе щасливою людиною?

– Так. У мене чудова родина й улюблена робота, що приносить користь людям і дає можливість щодня творити добро.

– Бажаю вам у цій шляхетній справі нових здобутків і дякую за цікаву розмову.

Лідія ХМІЛЯР

Професор Олена САМОГАЛЬСЬКА із сім'єю сина Володимира (2018 р.)

інтегрованого іспиту «Крок-3», який запровадили для лікарів-інтернів і курсантів.

– Ваші наукові пошуки, присвячені актуальним проблемам гастроентерології, високо ціну-

які вже здобули середню профільну освіту та працюють за спеціальністю. Клінічна фармація – цікава наука, що поєднує фармацевтичні та клінічні аспекти знань про ліки, опанувати її май-

КАФЕДРИ ХІРУРГІ ННІ ПО – 40 РОКІВ

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 26 лютого 1979 р. № 126 при Тернопільському державному медичному інституті 1 травня 1979 р. була створена кафедра хірургії факультету удосконалення лікарів. 9 червня 1980 р. кафедра хірургії отримала свою клінічну базу – друге хірургічне відділення у міській лікарні № 1.

З 1990-1995 рр. кафедра розташовувалася на базі Тернопільської міської лікарні № 3. У січні 1998 р. кафедра хірургії отримала клінічну базу в міській комунальній лікарні № 2.

Першим завідувачем кафедри з 19 червня 1979 р. було обрано професора Абдурахмана Сейфуддіновича Гаджієва, який закінчив Дагестанський медінститут 1950 р. Працював лікарем, а потім старшим науковим співробітником у Дніпропетровському науково-дослідному інституті гастроентерології (1965-1974 рр.). Захистив 1972 р. докторську дисертацію і 1976 р. йому присвоєно звання професора. З 1974 до 1979 р. А. С. Гаджієв очолював кафедру загальної хірургії медичного інституту м. Кемерово, з 1979 р. до 1980 р. – завідувач кафедри хірургії удосконалення лікарів Тернопільського медичного інституту. Наукові дослідження: хірургічна гастроентерологія, профілактика та лікування ускладнень після операцій на органах черевної порожнини.

З 25 серпня 1980 р. завідувачем кафедри став професор Володимир Григорович Микуляк. 1941-1944 р. – студент Львівського державного медінституту, а потім – помічник лікаря у військовому госпіталі. 1947 р. закінчив навчання у Львівському медінституті. Працював головним лікарем дільничної лікарні с. Ягільниця, а потім головним лікарем Товстенської дільничної лікарні, з 1953 р. – районним хірургом у Бережанах. 1961 р. захистив кандидатську дисертацію. 1962-1968 р. – асистент кафедри факультетської хірургії Тернопільського державного медичного інституту, з 1968 до 1972 р. – доцент. 1972 р. захистив докторську дисертацію і 1983 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри хірургії. З 1980 до 1985 р. – завідувач кафедри хірургії факультету удосконалення лікарів.

З 1985 до 1992 р. завідувачем кафедри став професор Л. М. Хоромський. 1952 р. закінчив Ярославський медичний інститут. 1952-1956 рр. працював хірургом у м. Петрозаводськ. З 1956-1959 рр. навчався в очній аспірантурі Ярославського медичного інституту. 1959-1963 рр. працював в Омському медичному інституті асистентом кафедри хірургії стоматологічного факультету. 1963-1967 рр. – асистент кафедри факультетської хірургії. 1967 р. присвоєно звання доцента. З 1971 до 1979 р. працював доцентом кафедри госпітальної хірургії. 1979 р. перейшов працювати на факультет удосконалення лікарів Тернопільського державного медичного інституту, доцентом кафедри хірургії, одночасно виконував обов'язки декана цього факультету. 1987 р. захистив докторську дисертацію. З 1992 до 2006 р. працював професором кафедри хірургії факультету післядипломної освіти.

З 1 липня 1992 р. завідувачем кафедри було призначено професора І. Я. Дзюбановського. Присвоєно науковий ступінь кандидата медич-

них наук 1984 р., доктора медичних наук – 1992 р. Автор і співавтор 356 наукових і навчально-методичних робіт, 32 патентів на винахід, співавтор 4 підручників і 3 монографій, 2 методичних рекомендацій, затверджених МОЗ України.

1992 р. очолив кафедру хірургії факультету удосконалення лікарів, з 2009 р. – кафедру хірургії з малоінвазивними ендоскопічними технологіями ФПО, з 2012 р. – кафедру хірургії № 1, а з 2014 р. – кафедру хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти. З 1993 до 2013 р. – член спеціалізованої вченої ради з хірургії у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького; до 2013 р. – заступник голови спеціалізованої вченої ради, а з 2014 р. – голова спеціалізованої вченої ради ТДМУ. З 1998 р. – відповідальний секретар, а з 2014 р. – головний редактор журналу «Шпитальна хірургія імені Л.

курсом трансфузіології і нейрохірургії. З 2005 р. – професор кафедри хірургії з урологією, реаніматологією, нейрохірургією та дитячою хірургією.

З 2012 до 2014 р. завідувачем кафедри хірургії факультету післядипломної освіти було призначено професора В. Б. Гоцинського. 1973 р. закінчив Тернопільський державний медичний інститут. З 1973 до 1975 р. працював хірургом у Житомирській області. З 1975 до 1986 р. – ординатор хірургічного відділення Тернопільської клінічної міської лікарні № 2, одночасно обіймаючи посаду обласного позаштатного судинного хірурга. 1987 р. захистив кандидатську дисертацію. 1987-1992 рр. – асистент кафедри факультетської хірургії Тернопільського державного медичного інституту. 1993 р. присвоєно вчене звання доцента. 1999 р. захистив докторську дисертацію. 2001 р. присвоєно вчене звання професора. З 1999 до 2012 р. – завідувач

базою якого були відділення малоінвазивної хірургії обласної клінічної лікарні. Очолив курс доц. О. Л. Ковальчук. На курсі викладали асистенти П. І. Шев'як, В. В. Мельничук, В. Л. Буцкін.

З 2008 року до складу кафедри увійшли проф. Ю. С. Семенюк та асист. І. Г. Бобяк і кандидати медичних наук І. Я. Зима (2013), Л. Р. Коробко (2015), які проводять тематичні цикли вдосконалення для лікарів-хірургів на тему «Вибрані питання хірургії». З вересня 2015 р. на кафедрі працює лауреат Державної премії, заслужений діяч науки і техніки України, професор Володимир Васильович Бігуняк, а з вересня 2018 року – кандидат медичних наук А.М. Продан.

У різні роки на кафедрі працювали лаборантами О. Д. Боднар, І. Б. Осаволук, С. О. Борисюк, І. А. Бабінська, М. Ю. Крицак, Н. Б. Дацюк.

Колектив кафедри пам'ятає й шанувальників своїх колег, яких вже немає з нами: проф. В. Г. Микуляк, проф. Л. М. Хоромський, проф. Г. А. Сардака, проф. Ю. С. Семенюк, доц. В. П. Захарова, доц. Г. Т. Пустовойта, доц. І. І. Басистюка, асист. Н. В. Грицишина, асист. І. Г. Климнюка, лаб. І. Б. Осаволук.

Незабутніми залишаються зустрічі з видатними вченими, хірургами України (академіком НАМН України, професором П.Д.Фомініним, з академіком НАН України О.О. Шалімовим, академіком НАН України, професором В.Д. Братусем).

Щорічно на кафедрі проходять навчання до 200 курсантів і 200 лікарів-інтернів за фахом «Хірургія», «Загальна практика-сімейна медицина», «Медицина невідкладних станів», «Стоматологія». З 1992 р. на кафедрі постійно проходять інтернатуру з хірургії випускники вишів України, навчаються магістранти, клінічні ординатори, аспіранти. Проводять також передатестаційні цикли, спільні засідання Асоціації хірургів Тернопільської, Рівненської та Житомирської областей. Здійснюється підготовка 1-3 аспірантів, 2 магістрантів, 2 клінічних ординаторів. На кафедрі видано понад 20 методичних посібників: 4 монографії, 10 навчально-методичних посібників.

Пріоритетними науковими напрямками роботи кафедри є розробка наукових тем, одна з яких була виконана за державним замовленням МОЗ України – «Розробка і впровадження стандартів сучасних технологій діагностики та операційного лікування найбільш поширених хірургічних захворювань», «Розробка методів підвищення безпеки та ефективності оперативного лікування основних хірургічних захворювань в умовах поліморбідності». Задля покращення ефективності планових та ургентних оперативних втручань, на кафедрі торік закінчили наукову ро-

боту «Профілактика та лікування післяопераційних ускладнень в плановій та ургентній хірургії». Було напрацьовано діагностичні та лікувальні алгоритми прогнозування, запобігання та лікування післяопераційних ускладнень.

За період з 2007 до 2018 р. захищено дві докторські дисертації, 12 кандидатських дисертацій. Опубліковано 356 наукових і навчально-методичних робіт, 32 патенти на винахід, 4 підручники, 3 монографії, 2 методичні рекомендації, 3 інформаційні листи з проблем «Хірургії».

Лікувально-діагностичну та консультативну роботу кафедри проводять на базі хірургічного та анестезіолого-реанімаційного відділень міської лікарні № 2 та амбулаторно-поліклінічного відділення з денним перебуванням хірургічних пацієнтів.

Щорічно співробітники кафедри виконують майже 900 оперативних втручань у плановій та ургентній абдомінальній хірургії, в т. ч. складні й високотехнологічні операції (III-IV рівня складності) з використанням сучасного обладнання (лапароскопічні холецистектомія, адгезіотомія, герніопластика пахових, вентральних і гриж стравохідного отвору діафрагми, адреналектомія, пункційні дренирування рідинних утворів та жовчних шляхів під контролем сонографії, папілосфинктеротомія з літоекстракцією, стентування холедоха, ендovasкулярні втручання на артеріальній та венозній системі).

Колектив кафедри хірургії ННІ ПО з надією та оптимізмом дивиться у майбутнє. Для подальшого розвитку кафедри в своїй роботі планують такі перспективні напрями:

- розробка, удосконалення та впровадження міні-інвазивних технологій у діагностиці й лікуванні основних хірургічних захворювань органів черевної порожнини за принципом «fast track surgery»; організація центру з лікування хворих на морбідне ожиріння; впровадження та удосконалення елементів диспансеризації хірургічних груп пацієнтів за нозологіями та їх пріоритетності планового оздоровлення.

- продовжити розробку з удосконалення принципів та методики дистанційного навчання; видати електронні носії набору ситуаційних задач і завдань; розробити віртуальні програми операційних втручань для курсантів-хірургів та інтернів-хірургів на заочних базах навчання.

Хай збудуться побажання лікарів-курсантів для викладачів університету, кафедри та їхніх родин, яким були присвячені такі рядки.

*По вінця наповнить
Хай чашу достаток,
На кафедрі, щоб був
Зразковий порядок.*

*Щоб завжди були Ви
Здорові, веселі,
Щоб радість селилась
У Вашій оселі.*

*У день цей бажаємо
Вам щастя без ліку
І в щасті дожити
Хоча би довіку!*

**Колектив кафедри хірургії
науково-навчального інституту
післядипломної освіти**

Колектив кафедри хірургії науково-навчального інституту післядипломної освіти

Я. Ковальчука», член редакційної ради «Українського журналу хірургії», «Вісника вищої медичної освіти», «Acta Medica Leopoliensia».

Нагороджений медаллю «15 років ВУЛТ» як голова УЛТ на Тернопіллі, грамотою голови облдержадміністрації (1996, 1997, 2007). Визнаний громадськістю Тернополя лауреатом конкурсу «Людина року-2007». Відзначений подякою Міністра охорони здоров'я України «За вагомий досягнення у професійній діяльності та багаторічну сумлінну працю» 2010 р. Заслужений діяч науки та техніки України (2012). З 3 грудня 2015 р. обраний головою Асоціації хірургів Тернопільської області.

З 1995 до 1997 р. завідувачем кафедри хірургії факультету удосконалення лікарів був професор О. М. Кіт. Закінчив Тернопільський державний медичний інститут 1968 р. З 1970 до 1973 р. навчався в аспірантурі на кафедрі факультетської хірургії ТДМУ, після закінчення якої був обраний асистентом цієї кафедри. З 1983 до 1986 р. перебував у закордонному відрядженні. З 1986 до 1990 р. – асистент кафедри хірургії факультету підвищення кваліфікації лікарів ТДМУ. 1990 р. – головний хірург Тернопільської області. Доктор медичних наук – з 1994 р., професор – з 1995 р. З 1995 до 1998 р. працював завідувачем кафедри хірургії факультету післядипломної освіти. З 1998 до 2002 р. – завідувач кафедри пропедевтики, хірургії та сестринської справи ТДМА. З 2002 до 2005 р. – професор кафедри загальної хірургії з

кафедрі поліклінічної справи та сімейної медицини. З 2014 р. до нині – професор кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

Першими викладачами кафедри були доц. Л. М. Хоромський, доц. В. П. Захаров та асистент Г. Т. Пустовойт. З 1980 р. на кафедрі працювали проф. В. Г. Микуляк, доцент Л. М. Хоромський та В. П. Захаров, асистенти, кандидати медичних наук Л. Я. Ковальчук, І. Г. Климнюк, Г. Т. Пустовойт. З прибуттям на кафедру доктора медичних наук, професора Григорія Антоновича Сардака (1986) розширився обсяг операцій на органах грудної клітки і судинах. У наступні роки на кафедрі почали працювати доц. І. К. Лойко (1987), асистенти В. В. Бенедикт (1989) і Н. М. Грицишин (1990), І. І. Басистюк (1992).

Колектив кафедри протягом майже двадцятиріччя готував головних обласних спеціалістів-хірургів: проф. Л. Я. Ковальчук, проф. О. М. Кіт, доц. І. І. Басистюк, проф. В. І. Максимлюк.

У січні 1998 р. до колективу кафедри увійшли доценти: В. Б. Гоцинський, В. І. Максимлюк, В. В. Бенедикт, Р. В. Свистун, Ю. М. Герасимець, В. І. П'ятночка, асист. О. Б. Луговий, з 2005 р. – лікарі-травматологи доценти: Ю. О. Грубар, Ю. С. Смороцько, М. Д. Процайло та лікар-хірург, кандидат медичних наук К. Г. Поляцко. З 1 січня 2007 р. у складі кафедри організовано курс малоінвазивних ендоскопічних технологій та хірургічних дисциплін,

УСІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТА ТВОРЧОГО ЗРОСТАННЯ В КОЛЕКТИВІ Є ДЛЯ КОЖНОГО 20 РОКІВ – КАФЕДРИ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ-СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

**Лілія БАБІНЕЦЬ,
завідувач кафедри
первинної медико-санітарної
допомоги та загальної
практики-сімейної медицини,
професор**

Коли ти запрограмований на довгу та послідовну дорогу в медицині, яка так склалася, що з першого дня перебування в ній стаєш «дитиною» поліклініки (це не було омріяно, просто так «від Бога»), то аж ніяк не дивно, що після захисту кандидатської дисертації, потрапивши до рідного університету, просишся на кафедру поліклінічної справи.

Нову кафедру – кафедру поліклінічної справи – створили у січні 1999 року в Тернопільській державній медичній академії на запит українського суспільства в числі перших в Україні у зв'язку з необхідністю покращувати підготовку лікарів для первинної медичної допомоги. Вже тоді найпереводіші керівники вищих навчальних медичних закладів, а саме таким новатором-переводішем був наш тодішній ректор член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор Леонід Якимович Ковальчук, зрозуміли, що це веління часу – розвивати й зміцнювати амбулаторну медицину, сімейну медицину, первинну медико-санітарну допомогу. Тому можна точно стверджувати, що ініціатором і натхненником народження нашої кафедри був проф. Л.Я. Ковальчук. Але найголовніше, що на додипломному рівні вищої медичної освіти такої мультидисциплінарної кафедри з базових дисциплін (терапія, педіатрія, акушерство та гінекологія, хірургія, невідкладна допомога), як наша, не було на той час в Україні. Крім того, кафедру створили з навчальних годин основних базових дисциплін, що зробило її значимою, повноцінною та потенційно престижною. Ця світла, добра енергетика від ідеї талановитої людини, науковця та практика медицини – проф. Л.Я. Ковальчука від самого початку визначила добру долю нашої кафедри та її колективу.

Працюючи після закінчення Тернопільського медичного інституту понад 10 років у Тернопільській міській поліклініці №2, яка стала клінічною базою нашої кафедри, ні про яку іншу кафедру я й не могла мріяти. Коли мені, лікарю із захищеною кандидатською дисертацією, а саме в такому статусі я звернулася до ректора, було запропоновано «поміряти», чого б я хотіла, безумовно, я обрала саме цю кафедру, яка одразу стала для мене рідною. А рідна – це означає, що якби не склалося потім, ні про яке інше місце роботи я ніколи б не могла й гадати.

Кажуть, у рідному домі й стіни бережуть. Отак і для мене. Рідна лікарня та поліклініка (тоді поліклініка була структурним підрозділом Тернопільської міської лікарні №2), де я працювала після інтернатури з 1988 року, завжди берегла мене, додавала мені сил, формувала й досі формує мене як клініциста саме в галузі амбулатор-

ної медицини. Саме тому мені завжди було легко працювати на нашій кафедрі, адже це дуже важливо, коли викладаєш те, чим «дишаєш», що розумієш, коли маєш що передати молоді й колегам. Мій вибір тоді дав мені можливість продовжити мою клінічну роботу, продовжувати науково-дослідну роботу саме в галузі первинної медичної допомоги та профілактичної медицини. Тому моя робота й професійне життя на рідній кафедрі завжди було органічними, «ідейними», дуже оптимістичними. Саме за це люблю нашу кафедру та її колектив.

Першим завідувачем нашої кафедри та її творцем і «татом» став д-р мед. наук, проф. Володимир Броніславович Гоцинський, який дуже тепло прийняв мене до свого колективу, сприяв моєму розвитку й становленню, за що завжди буду йому вдячна. Те, що першим керівником кафедри був хірург за фа-

організації охорони здоров'я, медичного менеджменту й дуже вимоглива гуманітарна сфера медичної діяльності. Це дуже непросто для працівників, але це дисциплінує й вимагає постійного самоудосконалення. Саме тоді мені довелося працювати над докторською дисертацією, що я згадую з теплотою, бо ж усе виходило легко, робота, як то кажуть, спорилася. Так може бути тільки в гарному колективі з добрим керівником. Саме у такому колективі я маю удачу працювати. Низький усім уклін, велика шана професорові В.Б. Гоцинському.

2007 року я стала доктором медичних наук, що змінило моє життя, вивело на новий рівень. Лише в доброму колективі стало можливим продовжити подальші наукові дослідження, поєднувати педагогічну та лікувальну роботу.

Тоді ж доля розпорядилася так, що мені довелося спробувати себе в організаційно-адміністративній

цій дуже непростій ролі, а наразі ще й підтвердив повторно свою підтримку для мене як керівника нашого прекрасного колективу.

Хочу знову низько поклонитися добрій пам'яті покійного ректора, проф. Л.Я. Ковальчука, який вніс пропозицію щодо перейменування нашої кафедри, розширивши поняття «сімейна медицина» терміном «первинна медична допомога». Не всі це тоді зрозуміли. Виходить так, що ще тоді 2012 року він відчував, як йтиме реформування української системи охорони здоров'я, в якому таку велику роль буде відігравати система змін саме на «первинці».

Тоді ж ми стали ініціаторами створення регіональної громадської організації Асоціація сімейних лікарів Тернопільської області. Тепер її перейменовано на ГО Асоціація сімейної медицини Тернопільщини через розширення повноважень громадської організації і залучення до неї середніх медичних працівників «первинки» області. Натепер наша професійна асоціація налічує до 400 працівників первинної медичної допомоги краю. Пишаюся, що колектив нашої кафедри зумів очолити процес створення асоціації, створити добру традицію щорічно проводити щоквартальні міжрегіональні науково-практичні конференції «Медичні інновації – в практику сімейного лікаря», а також щороку – традиційну щорічну всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, профілактики та реабілітації в практиці сімейного лікаря».

У рамках конференції найфаховіші науковці та практики первинної медичної допомоги презентують сучасні підходи до діагностики та лікування найбільш розповсюджених захворювань внутрішніх органів у практиці сімейного лікаря, розглядають хірургічні, травматологічні, педіатричні та акушерсько-гінекологічні аспекти в сімейній медицині, організують семінари з немедикаментозних методів лікування у сімейній медицині, а також Форум друкованих робіт молодих вчених за фахом «Загальна практика-сімейна медицина», які виходять друком у фаховому виданні «Здобутки клінічної та експериментальної медицини».

Регулярними стали виїзні науково-практичні конференції в районі області, що дозволяє тримати руку на пульсі практичної медицини, а це дає можливість зміцнювати зв'язки з лікарями та фельдшерами «первинки» області, а також робить нашу педагогічну діяльність практично орієнтованою. Наші студенти, наше майбутнє, повинні розуміти реалії й запиту сімейної медицини, а також уявляти собі її перспективи.

Пишаємося також нашими мо-

лодами науковцями, яких бачимо як наших колег сьогодні й нашу зміну завтра. Восьмеро талановитих і працьовитих молодих науковців стали вже кандидатами медичних наук під моїм керівництвом. Це – О.С. Квасніцька, Л.М. Мігенько, О.Я. Драпак, Ю.Я. Коцаба, І.М. Галабіцька, Н.А. Мельник, У.М. Захарчук, І.І. Медвідь, до того ж шестеро з них – за фахом «загальна практика-сімейна медицина». Готуються до офіційного захисту після успішної апробації А.Л. Надкевич, І.В. Семенова, К.Ю. Кицай, Ю.В. Дроняк, Т.Г. Маєвська. Працюють над виконанням кандидатських дисертацій аспіранти кафедри О.С. Земляк, О.В. Шайген, Г.М. Сасик, а також докторанти І.М. Галабіцька та Н.І. Шевченко.

Робота з молоддю – величезна радість. Студенти та молоді науковці своєю енергією, оптимізмом і сумнівами дуже мотивують до постійного удосконалення як педагога, клініциста та науковця.

У дні 20-літнього ювілею рідної кафедри хочеться з теплотою згадати тих наших працівників, яких вже немає з нами. Це – кандидат медичних наук Г.Ф. Чернявська, Г.В. Титар, доцент І.І. Жура, доцент А.В. Заря, професор Є.М. Стародуб. Вони були прекрасними фахівцями, досвідченими педагогами, нашими добрими наставниками в професії та у житті. Завжди пам'ятатимемо їхній внесок у становлення нашого колективу, у підсилення нашого іміджу та авторитету. Справу їхнього життя ми продовжуємо, їхній безцінний фаховий та життєвий досвід завжди з нами, він конвертований у наші традиції.

Хочеться висловити велику вдячність тим, хто на різних етапах мого буття на рідній кафедрі працював у нашому колективі. Це – професор В.Б. Гоцинський, доцент В.В. Павліковська, С.М. Бутин, кандидати медичних наук Р.А. Бадюк, Н.О. Єпішина, Н.В. Михайлечко, Н.О. Архіпова, Ю.П. Кузьмич, М.В. Бойчук, Л.С. Цибульська, Н.О. Марченко, Н.Б. Галіяш, І.Ф. Банадига. Ці прекрасні викладачі внесли частинку своєї енергетики у здобуток нашої кафедри, хочеться сподіватися, що збагатилися й вони самі, долучившись до демократичної та людської традиції нашого колективу. Завжди буває приємно зустрітись з колишніми колегами, які перебувають на заслуженому відпочинку або волею долі працюють на інших кафедрах нашого вишу чи поповнили лави закладів практичної медицини, як-от магістри кафедри Т.А. Безкоровайна, Н.А. Назарчук, З.Я. Пінкевич, клінічний ординатор У.М. Захарчук або навіть перебувають в інших країнах, як асистент кафедри Н.О. Архіпова (у США) і колишні клінічні ординатори Ю.В. Коваль і Ю.В. Шевчук (у Канаді).

Надзвичайно успішними працівниками рідного університету у складі викладацького складу інших кафедр стали вихованці нашої кафедри – кандидати меднаук О.С. Квасніцька, Л.М. Мігенько, О.Я. Драпак, Ю.Я. Коцаба, І.М. Галабіцька, Н.А. Мельник, І.І. Медвідь. Шкода, що вони не підсилили наш колектив, вважаю, це було б правильно, але мені, як науковому керівникові, гордо, що мої учні – успішні, реалізовані, на доброму рахунку, бо вони навчені чесно наполегливо працювати, бути активними в науці, лікувальному процесі та громадському житті. Ці молоді спеціалісти мають активну життєву позицію, надзвичайно працездатні й налаштовані на успіх.

(Продовження на стор. 10)

Колектив кафедри (2015 р.)

хом, на мою думку, додало нам усім рішучості, сміливості, швидкості прийняття важливих рішень. Я б навіть сказала, що це додало удачі, якоїсь динамічності та оптимізму.

Проф. В.Б. Гоцинський – посправжньому демократична людина, реалізований високофаховий хірург, талановитий науковець, багатий на ідеї та життєву енергію. Це дозволило працювати спокійно, знаючи, що тебе завжди підтримають, зрозуміють, підуть назустріч. Водночас усі ми намагалися не підводити нашого керівника. Безумовно, без труднощів і дрібних непорозумінь не могло обійтись, однак все завжди легко вирішувалося. Колектив кафедри завжди був посправжньому «сімейним», тому дуже органічно на певному етапі кафедра стала кафедрою поліклінічної справи та сімейної медицини.

Доцентом кафедри я стала 2003 року, коли вона вже отримала статус кафедри сімейної медицини, що ознаменувало новий, глибший за змістом, етап розвитку первинної медичної допомоги у нашій країні. Так наша кафедра розвивалася в ногу з часом, з розвитком системи охорони здоров'я в Україні. У цьому родзинка нашої кафедри: сімейна медицина – це не лише надзвичайно контентна міждисциплінарна галузь медичних знань, але й дуже значима складова соціальної медицини та

галузі – попрацювати в адміністрації нашого вишу: протягом 2010-2012 років спочатку в лікувальному відділі помічником проректора, пізніше – в науковому відділі проректором з наукової роботи. Як відомо, така робота вимагає багато сил, що часто відображається на успішності в клінічній складовій, науковій та педагогічній. Але в нашому колективі я завжди мала підтримку, розуміння та толерантне ставлення. За це також велика подяка колективу й особисто проф. В.Б. Гоцинському.

2010 року я стала професором нашої кафедри, що вважаю чи не найвищим своїм досягненням, бо саме цей титул є найвищим мірою і званням для науковця та викладача. Це відкрило для мене нову галузь моєї діяльності й реалізації – працювати як науковий керівник дисертаційних досліджень уже моїх власних учнів, магістерських робіт, а нині – стати консультантом докторських дисертацій. Це дуже відповідально й може бути успішним лише за умови підтримки колективу кафедри. І знов я цю підтримку отримала. Дякую своїм колегам і учням.

З 2012 року на рідній кафедрі мені довелося спробувати власні сили як завідувач кафедри, тоді вже кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини. Хочу висловити вдячність рідному колективі, який дав мені шанс працювати у

УСІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТА ТВОРЧОГО ЗРОСТАННЯ В КОЛЕКТИВІ Є ДЛЯ КОЖНОГО 20 РОКІВ – КАФЕДРИ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ТА ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ-СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

(Закінчення. Поч. на стор. 9)

Велика вдячність моїм теперішнім колегам, без яких вже й не уявляю свого життя. Це вже не просто співробітники, але близькі люди, які в радісні дні та часи випробувань були поруч, підставляли плече, й дуже сподіваюся, що на тривалі роки ми зможемо підтримувати один одного, радіти успіхам, словом і ділом підтримувати один одного.

Дякую нашому дорогому та шановному доценту О.О. Воронцову, який очолює акушерсько-гінекологічний блок кафедри, є талановитим педагогом, одним з небагатьох в Україні спеціалістів у галузі амбулаторних акушерства та гінекології. Це – натхненний працівник, який щиро любить молодь, є справжнім інтелектом, досвідченим педагогом, який зберігаючи традиції в медицині та педагогіці, вміє бути сучасним і завжди йде у ногу з часом. О.О. Воронцов не є багатослівним, але він надзвичайно справедливий, на нього завжди скрутною хвилиною можна розраховувати.

Не уявляю нашого колективу без доцента Н.Є. Боцюк, яка прийшла до нас уже сформованим і досвідченим педагогом після роботи в коледжі й на кафедрі педіатрії нашого вишу. Надзвичайно відповідальна у роботі, академічна у викладацькому процесі, толерантна та глибинно добра й справедлива, вона вміє поєднувати в собі життє-

ву мудрість, вираженість і дипломатичність у стосунках з юнацькою енергійністю, оптимізмом і душевною щедрістю. В моїй уяві саме таким і має бути справжній педагог і до того ж клініцист-педіатр – завжди допоможе, розрадить, заспокоїть, підтримає та знайде навіть для критики, коли це буває потрібно, красиву, толерантну й необразливу форму.

Доцент І.О. Боровик на нашій кафедрі є надзвичайно важливою та авторитетною людиною, вона – завуч, хранитель порядку та організатор системної роботи кафедри. Талановитий менеджер педагогічного процесу, перфектний викладач, дуже успішний терапевт і гастроентеролог. Користується великою повагою у всіх працівників кафедри, є опорою для мене як керівника нашого маленького дружного колективу. Якщо потрібно оцінити ступінь надійності, то про І.О. Боровик можна сказати, що він найвищий. Для мене ж І.О. Боровик часто виступає порадиником у житті, співавтором при написанні статей та створенні інших продуктів інтелектуальної творчості, партнером у навчальній і громадській роботі. Вона справжній взірець працездатності та гармонійності у будь-якій справі.

Доцент Н.І. Корильчук – мій заступник як завдуча кафедри. І цим багатом сказано, адже на неї завжди можна покластися, вона наділена рідкісним менеджерським да-

ром, вміє ефективно організувати будь-який робочий процес – студентську науково-практичну конференцію, культурний або волонтерський захід, мистецьку акцію, екскурсію, вона справжній донатор ідей при розв'язанні будь-якого завдання. Надзвичайно креативна в педагогічному процесі, підготовці лекцій та виступів перед студентами й лікарями. Н.І. Корильчук повсякчас пам'ятає про традиції, завжди знайде форму висловити власну повагу, коли хтось на неї заслуговує, щось непримітно й вчасно за потреби підказати, щиро радіє кожній позитивній навіть дрібній події.

Доцент В.М. Творко є взірцем справжнього якісного викладача. В ньому поєднується добра сімейна викладацька традиція, клінічний досвід у галузі невідкладної кардіології та терапії, а також небайдужість до проблем молоді. В.М. Творко є дуже надійним у вирішенні будь-яких робочих питань – якісно проконсультує хворого, добротню проведе заняття, організує роботу в навчально-практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини у сільській місцевості, грамотно виступить з лекцією перед студентами або лікарями. На нього завжди можна покластися. Одним словом, він взірець справжнього чоловіка у роботі і житті.

Доцент Б.О. Мігенько тримає на власних плечах відповідальність за

хірургічний блок на кафедрі. Йому аж ніяк не просто, адже продовжує хірургічну традицію проф. В.Б. Гоциньського як у викладацькому процесі, так і в клінічній практиці. Доцент Б.О. Мігенько став авторитетним спеціалістом-хірургом на нашій клінічній базі, користується високою повагою серед лікарів і пацієнтів. Надзвичайно відповідальний викладач, клініцист і перспективний науковець, талановитий та ефективний організатор виховного процесу на кафедрі й просто носій високих людських якостей та позитивної життєвої енергії. Маю високі сподівання та прогноз на майбутні успіхи доц. Б.О. Мігенька у науці, клінічній та педагогічній царині, а також у сфері організації охорони здоров'я.

Доцент О.Р. Ясний – педіатр-клініцист з великим стажем. Декілька років тому волею долі, а також тодішнього ректора проф. Л.Я. Ковальчука її перевели на кафедру педіатрії ННІ ПДО, яка є надзвичайно потужною та престижною. З усіх точок зору це був дуже зручний для доц. О.Р. Ясного перевід (немає англомовних студентів, можливість проявити та реалізувати свій клінічний досвід у спілкуванні з лікарями та інтернами, кафедра розміщена на педіатричній клінічній базі), але вона ініціативно обрала таку нашу кафедру й повернулася. Ми ж завжди протягаємо руку підтримки та допомоги. Гадаю, це свідчення комфортності стосунків між працівниками нашого камер-

ного колективу, якщо до нас хочуть повернутися.

Кандидат меднаук С.С. Рябоконт – надзвичайно енергійна людина, потужна в усіх справах, за які береться: прийшовши до нас з теоретичної кафедри, за короткий період стала хорошим клініцистом, відповідальною за лікувальну роботу на кафедрі. Важливою ланкою її обов'язків є відповідальність за оформлення WEB-сторінки кафедри. У С.С. Рябоконт є велика перспектива для зростання в усіх сферах роботи на кафедрі – у навчально-методичній, лікувальній та науковій.

Не можу не сказати найтепліші слова про нашого лаборанта М.Б. Масну. Вона дбайливо підтримує всі, допомагає в технічних та організаційних справах, завжди про все й про всіх пам'ятає. Ця добра та красива жінка створює затишок і відчуття дому на нашій кафедрі. Їй завжди вистачає енергії та добрих слів для кожного.

Усі умови для розвитку та постійної підтримки для творчого зростання в нашому колективі є для кожного. У цьому сила нашого дружного колективу та його головна традиція – можливість для кожного зростати, піднімати й удосконалювати свій професійний рівень, а також взаємопідтримка, толерантність і культура стосунків.

У дні 20-ліття рідної кафедри хочеться побажати колегам, щоб незалежно від зміни життєвої ситуації чи посади, всі ми цінували один одного, сприяли комфортності нашого буття в часи трудових буднів і при святах, завжди взаємно оберегали один одного від стресів, негарздів, а найголовніше – здоров'я для нас і наших близьких, творчих злетів, оптимізму й успіхів у всіх життєвих починаннях.

З 20-річчям кафедри вас, дорогі колеги! Дякую за все! І до прийдешніх ювілеїв!

ДАТА

3 березня відзначила ювілейний день народження доцент кафедри терапевтичної стоматології ТДМУ Наталія Володимирівна ЧОРНИЙ.

Вельмишановна
Наталіє Володимирівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення стоматологічного факультету Івано-Франківської медичної академії, 12 років практичної лікарської роботи в стінах ТДМУ імені І.Я. Горбачевського Ви успішно пройшли майже 13-літній трудовий шлях: спочатку асистента кафедри терапевтичної та дитячої стоматології, кафедри терапевтичної стоматології, а останні понад п'ять років – доцента кафедри терапевтичної стоматології.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-стоматолога, талановитого педагога та вихователя студентської молоді за невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Особливо цінуємо Вашу роботу впродовж трьох років на посаді заступника декана стоматологічного факультету як організатора навчального процесу.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як завуча кафедри, відповідальної за наукову роботу кафедри, секретаря вченої ради факультету.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотою обласної ради, грамотою й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Володимирівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі,
У родиннім колі, серед вірних друзів,
Хай крокують поруч вірність і кохання!

Хай здійсняться мрії і усі бажання!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

13 березня відзначатиме ювілейний день народження доцент кафедри акушерства та гінекології ННІ післядипломної освіти ТДМУ Валентина Іванівна КОПТЮХ.

Вельмишановна
Валентино Іванівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після 8 років практичної лікарської роботи, навчання в клінічній ординатурі Київського науководослідного інституту педіатрії, акушерства та гінекології успішно пройшли 36-літній трудовий шлях: спочатку асистента, а останні 17 років – доцент кафедри акушерства та гінекології ННІ післядипломної освіти.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-акушера-гінеколога, досвідченого педагога за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як відповідальної за

лікувальну роботу кафедри та члена вченої ради факультету, ННІ післядипломної освіти.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотами Асоціації акушерів-гінекологів області, обласного управління охорони здоров'я, обкому профспілки працівників охорони здоров'я, грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Валентино Іванівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Нехай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свята
І дарує Вам багато літ!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ЯРИНА ТИЛЬЧАК: «УСПІХ ПРИХОДИТЬ ДО ТОГО, ХТО БАГАТО ПРАЦЮЄ»

Ярина Тильчак – студентка 3 курсу стоматологічного факультету. Староста курсу. Бере активну участь у волонтерській діяльності та в кількох проектах у рамках масштабної освітньої програми «Еразмус плюс». З розповіді про ці проекти й розпочалася наша розмова.

– Разом з іншими учасниками короткотермінової програми молодіжного обміну «Еразмус-плюс» торік у травні я відвідала місто Балікесір у Туреччині, а в жовтні – острів Мадейра в Португалії.

– Поділіться враженнями. Що запам'яталось особливо?

– Ми побували в Балікесірському університеті, де ознайомилися з організацією навчання й викладання, поспілкувалися зі студентами та розповіли про організацію навчального процесу в наших альма-матер. Побачили також Стамбул – історичну столицю Туреччини. Місто з його стародавніми мечетями та іншим пам'ятками мене вразило. Дуже смачними виявилися традиційні страви турецької кухні, особливо, солодощі. Загалом ця самобутня країна з багатою культурою й гостинними людьми мені надзвичайно сподобалася, хотіла б побувати тут знову.

Острів Мадейра – одне з наймальовничіших куточків Португалії. Учасники проекту – представники Грузії, Португалії, Італії та України – обговорили проблеми працевлаштування молоді після здобуття фахової освіти й, зокрема, можливості для реалізації в сфері соціального підприємництва.

Відвідали також найкрасивіше місце острова, познайомилися з місцевою культурою та побутом.

Торік я взяла участь у проекті в межах здійснення українсько-польських обмінів молоддю та обмінів молоддю України й Литви. Ми відвідали об'єкти світової спадщини ЮНЕСКО. В Литві це була дивовижна гора Христові неподалік міста Шяуляй – місце паломництва та живий підручник історії війни і повстань. І звичайно, побували в столиці Литви Вільнюсі. Мені затишний Вільнюс з його не надто людними колоритними вуличками нагадав Львів, але, звісно, місто має й свої цікавинки. В Польщі ж ознайомилися з пам'ятками архітектури Кракова та відомим курортним містечком Закопане.

Розповім про іншу пам'ятну подію. Влітку подала заявку та виграла стипендію міжнародної організації, що бореться з проблемами ВІЛ-СНІДу, для участі в молодіжній конференції «AIDS-2018» 20-22 липня в Амстердамі (Нідерланди). На ній йшлося про профілактику ВІЛ-СНІДу. Я брала участь у навчальних воркшопах, очолювала та координувала роботу команди активістів. 23-27 липня під гаслом «Долати бар'єри, будувати мости» в Амстердамі відбулася 22 Міжнародна конференція з питань СНІДу «AIDS-2018», де я працювала волонтером. Конференція збрала 15 тисяч учасників зі 160 країн – вчених, політиків, лікарів, світових лідерів і людей, які живуть з ВІЛ. Серед гостей були принц Гаррі, Елтон Джон, акторка Шарліз Терон. Сильне враження на мене справило виступ екс-президента

США Білла Клінтона. Учасники конференції проаналізували, зокрема, ситуацію із захворюваністю на ВІЛ в Східній Європі та Центральній Азії, країнах Північної Африки й Близького Сходу, де приріст хворих продовжується. Крім того, йшлося про нові дослідження у сфері лікування та профілактики ВІЛ/СНІДу, аспекти використання правових засад для ефективної співпраці з основними групами населення.

Я допомагала представницям з Індії підготувати виставку, присвячену проблемам жіночого статевого здоров'я, долучала відвідувачів до розгадування півнального кросворду, розповідала про експонат виставки, де була представлена творчість людей, які борються з ВІЛ-СНІДОМ, статі про них. Організатори конференції поділяли про безлітні квитки на інтер-сіті для волонтерів і в другій половині дня ми, як правило, подорожували, відвідуючи цікаві місця. Тож десять днів у Нідерландах пролетіли дуже швидко.

– Англійською, мовою міжнародних конференцій, спілкуєтесь вільно?

– Так. Мої батьки за освітою – англійські філологи, тож інтерес до вивчення іноземних мов у мене, мабуть, спадковий. У школі улюбленими були уроки англійської та української мов. Також у мене була прекрасна вчителька біології Ірина Миколаївна, яка пробудила в мені цікавість до науки про живу природу. В 10-11 класах я брала участь в обласних олімпіадах з біології та посідала призові місця. Люблю також хімію. Школу №26 у Тернополі закінчила із золотою медаллю, склала ЗНО на високий бал і подала документи до медичних універси-

тетів у Львові, Вінниці, Києві та до ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, вказавши його в пріоритеті під номером 1. Обрала стоматологічний факультет. Мій дідусь Дем'ян Михайлович був лікарем-стоматологом. Тітка, мамина сестра, пішла його стежками – закінчила Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького й нині працює за фахом. Їхній приклад мене надихнув і я вирішила продовжити родинну традицію. Подобається, що стоматологія стрімко розвивається, нові технології дозволяють лікувати зуби цілком безболісно, повертаючи людям гарну та здорову посмішку. Відчуваєш себе митцем. Недарма існує вислів стоматолог – художник посмішки.

Навчаючись за державним замовленням, отримую академічну стипендію. Відвідую студентський науковий гурток з ортопедичної стоматології, який працює під керівництвом кандидата медичних наук Анни Богданівни Воробець, та гурток дитячої стоматології, керівником якого є доцент кафедри, професор Наталя Олександрівна Гевкалюк. Тут я здобула перші навички науково-дослідної роботи, написала свої перші наукові статті.

– Ви також берете активну участь у добродійних акціях студентів ТДМУ. Розкажіть про них.

– Нещодавно разом з професором кафедри дитячої стоматології ТДМУ Наталією Олександрівною Гевкалюк студенти відвідали дітей – підопічних благодійної організації «Дім милосердя» в Чорткові й провели для них «Урок стоматологічного здоров'я». Після невеличкої театралізованої вистави про те, як

потрібно доглядати за зубами, кожній дитині вручили подарунок – зубну щітку та пасту. Гуртківці кафедри ортопедичної стоматології на зустрічі з молодшими школярами однієї з тернопільських шкіл розповіли про правила гігієни ротової порожнини й переконали малечу не боятися відвідувати лікаря-стоматолога. Також я координувала збір коштів, за які студенти-медики придбали подарунки дітям з мало-забезпечених сімей та вручили їх у день Святого Миколая.

– Що входить у ваше поняття «відпочинок»?

– Відпочиваю, бавлячись зі своєю маленькою сестричкою – трирічною Юстинкою, читаючи гарні книжки. Улюблені – «Тріумфальна арка», «Позичене життя», «Чорний обеліск» німецького письменника Еріха-Марії Ремарка.

– Ваш улюблений вислів?

– «Роби сьогодні те, що інші не хочуть, а завтра будеш там, де інші вже не зможуть». Успіх приходить до того, хто багато працює, розвивається, вчиться. Я в цьому переконала.

– Про що мрієте?

– Щороку кращі студенти-старшокурсники стоматологічного факультету ТДМУ мають змогу проходити виробничу практику у Львівському медичному університеті (Польща). Мрію, що й мені на 4 курсі випаде така можливість.

– Польську мову знаєте?

– Знаю англійську, а польська для українців нескладна, бо це слов'янська мова. Моя подруга вивчила її за півроку.

Лідія ХМІЛЯР

ЮВІЛЕЙ

12 березня відзначає ювілейний день народження ветеран ТДМУ доцент Наталія Павлівна САЮК.

Вельмишановна Наталіє Павлівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли 47-літній трудовий шлях: спочатку аспіранта, асистента, а останні 22 роки – доцента кафедри медичної біохімії, багаторічного керівника одного з кращих в університеті студентського наукового гуртка.

Свідченням Вашого високого професіоналізму є дворічна робота на чолі кафедри біохімії В'єтнамського медичного університету в Лаосській Республіці.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Всім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність, зокрема, як члена жіночої ради інституту, профорга кафедри, куратора студентських груп, лектора товариства «Знання».

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіноча чарівність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Павлівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, доброти, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата, Достатком, щирістю і сонячним теплом, Хай буде вірних друзів в ній багато,

Прихильна доля огорта крилом!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

17 березня відзначатиме ювілейний день народження професор кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки ТДМУ Наталія Михайлівна ВОЛКОВА.

Вельмишановна Наталіє Михайлівно!
Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли майже 27 літній трудовий шлях: спочатку старшого лаборанта, аспіранта, згодом асистента, доцента кафедри нормальної фізіології, професора кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки; за виробничою необхідністю впродовж чотирьох років очолювали кафедру медичної біоетики та деонтології.

Колектив університету глибоко поважає і щиро шанує Вас як відомого науковця, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як заступника началь-

ника університетського центру тестування знань студентів, завуча кафедри, куратора студентських груп.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотою міського відділу охорони здоров'я, грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Михайлівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у

Вашій благородній діяльності, доброти, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Хай злагода буде, хай буде любов,
Хай тисячу раз повторяться знов
Хороші, святкові і пам'ятні дні,
Хай сонце всміхається Вам у житті!

Ректорат та профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ЛІЛІЯ БАБІЙ: «АРТ-ДРАМА» ДОПОМАГАЄ ВІДКРИВАТИ СЕБЕ»

Варку у «Безталанній», куму в «Кайдашеві сім'ї», Жаклін у постановці «Граємо у дружню сім'ю або Вечеря по-французьки», собаку Жучку в «Дуже простій історії».

Улюблена роль – Варка у виставі «Безталанна». Для неї це уособлення української дівчини із сильним характером, енергійної, веселої, товариської, відвертої та наполегливої, яка знає чого прагне в житті. Саме ця роль допомогла їй стати більш відкритою, мужньою та цілеспрямованою.

«Ще зі школи не могла уявити своє життя без сцени, брала участь у всіх дійствах. Коли почула про відкриття театрального гуртка, зрозуміла, що це те, чого мені не вистачало в студен-

тському житті», – поділилася думками Лілія.

Дівчина додала, що хвилювання перед виходом на сцену є і буде. Бентега бере перед кожним виступом. Коли ж відчуває підтримку зали, то всі хвилювання відступають.

Для Лілії Бабій кожна роль є важливою, адже це новий виклик для її самореалізації.

«Арт-драма» для мене є дружним, злагодженим колективом, який можна порівняти зі швейцарським годинником, коли кожна деталь механізму працює на 100 відсотків. Це те, що рухає вперед, допомагає розв'язувати проблеми або ж забути про них на якийсь час», – підсумувала Лілія.

Студентка четвертого курсу медичного факультету Лілія Бабій чотири роки свого студентського життя присвятила театральному мистецтву. Вона є однією з перлин акторського складу студії «Арт-драма» в ТДМУ.

Зіграла українку у виставі «За Вас сила, за Вас правда і воля свята»,

ЗАХАР ОНИЩУК: «ДЛЯ МЕНЕ ВСІ РОЛІ ПРИВАБЛИВІ»

Студент третього курсу медичного факультету Захар Онищук, присвятив театральному мистецтву три роки студентського життя. Він представник студії «Арт-драма».

Уже зіграв ролі батька у виставі «Дуже проста історія», Омелька в «Безталанній», Лаврина в «Кайдашеві сім'ї», чорта у вертепі, Захара у постановці «Усьому винен гороскоп».

«Моя улюблена роль? Хм, це – чорт у вертепі. Насамперед тому, що ця роль була необмежена сценою. Інша причина симпатії в тому, що є можливість спілкуватися та заговорити з публікою, яка була кожного разу інша. Зрештою, кожен вихід можна було робити «по-новому», тобто не було рамок сценарію. Тому мав, наче футбольне поле, для

імпровізації та креативу. Загалом для мене всі ролі досить привабливі, хоча якщо подумати, то все ж таки хотів би зіграти негативного персонажа», – поділився своїми думками Захар Онищук.

Як зізнається хлопець, в театральну студію «Арт-драма» він потрапив випадково. Просто прийшов на відбір, зіграв мініатюру. Журі сподобалася його гра й запросило брати участь у театральній студії. І зараз аж ніяк не шкодує про це.

«Я ще досі не можу впоратися з хвилюваннями. Кожного разу, як потрібно виходити грати, то серце б'є в груди, як боксер грушу. Мені здається, що одного разу воно вийде на сцену швидше, ніж я. Коли одягаємо маски дійових осіб, то частіше з них все ж таки залишається з нами й, знімаючи вже їх, виходимо

іншими. Тому від кожного персонажа завжди намагаюся брати якийсь будівельний матеріал для формування власного «я». А ще театр додав мені розкутості в спілкуванні та поведінці», – підсумував Захар.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ПОБОРОЛИСЯ ЗА КУБОК РЕКТОРА З ШАХІВ

У Тернопільському державному медичному університеті імені

І.Горбачевського вперше поборолися за Кубок ректора з шахів. У цих інтелектуально-спортивних змаганнях взяло участь понад 40 студентів різних факультетів і курсів.

Ініціаторами та організаторами заходу стали студенти Ірина Демах і Михайло Якимчук.

Шахові баталії тривали понад дві години. Кубок ректора здобув студент з Польщі Кшиштоф Пердак. Друге місце виборов Олексій Яцюк, а третє – Михайло Бандрівський.

Прес-служба ТДМУ

ГОЛОШЕННЯ

КОНКУРС ДЛЯ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНИХ ЛІТНІХ СТУДЕНТСЬКИХ ШКОЛАХ

До уваги студентів ТДМУ! Розпочинається конкурс для всіх, хто бажає стати учасником XIV Міжнародних літніх студентських шкіл (липень 2019 року, навчально-оздоровчий комплекс «Червона калина»).

Зареєструватися для участі в конкурсі потрібно у відділі міжнародних зв'язків (адміністративний корпус, 2 поверх).

Реєстрація триває до 15 квітня.

КРОСВОРД «ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ»

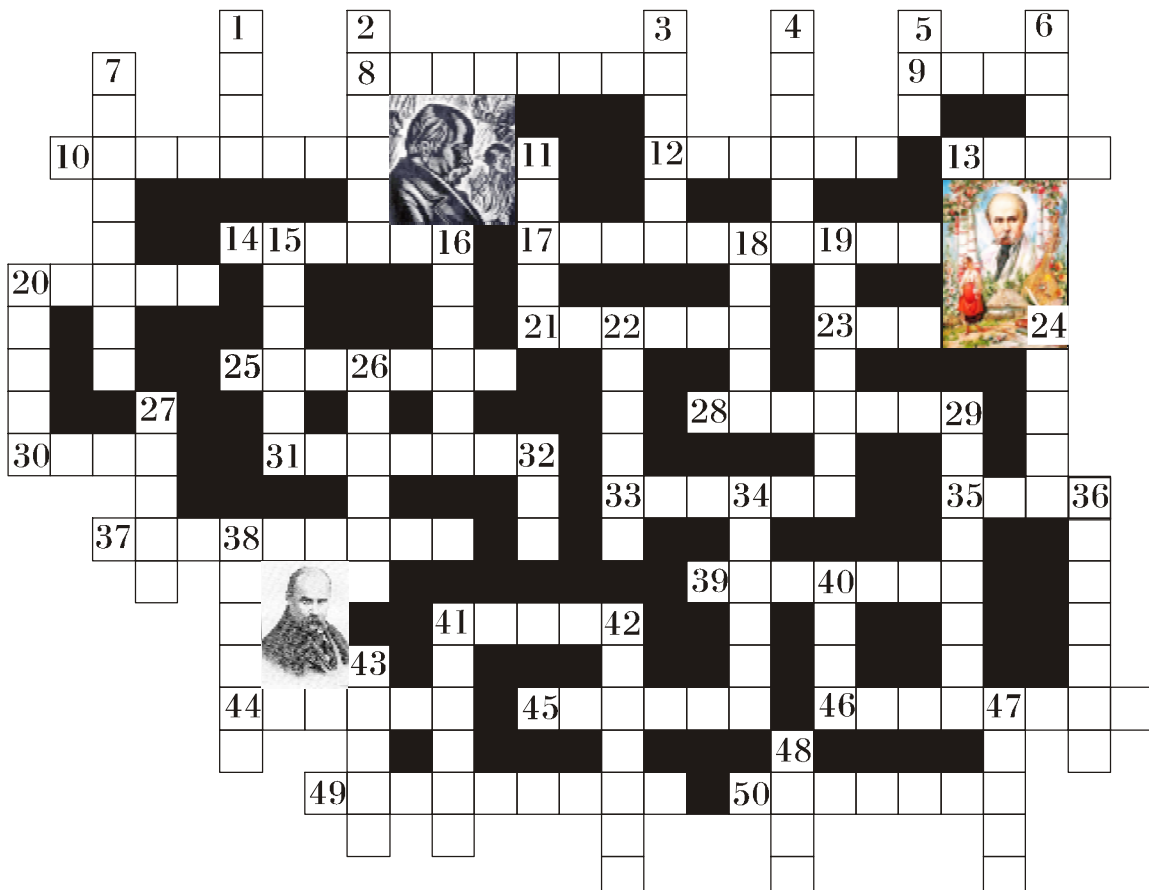
Горизонталь: 8. Російський історик, письменник, якого Т. Шевченко згадав в одному з творів. 9. «...почорніло, Боже небо голубеє і те по-

марніло». 10. Балада Т. Шевченка. 12. Село на Київщині, де перебував Т. Шевченко. 13. Російський журналіст, з яким Т. Шевченко полемізував у

повісті «Близнець». 14. Місто на Тернопільщині, де побував Великий Кобзар. 17. Російський поет, який відіграв велику роль у викупі поета з кріпац-

тва. 20. Героїня поеми «Невольник». 21. Вождь гуннів, згаданий в «Єретикі». 23. «На розпутті кобзар сидить та на кобзі грає, кругом хлопці та дівчата, як ... процвітає». 25. Місто на Черкащині, згадане Т. Шевченком у своїх творах. 28. Російський поет. 30. Чуваський поет, перекладач Шевченкових творів. 31. Російський письменник, приятель Т. Шевченка. 33. Балада Т. Шевченка. 35. «Великий ...» (назва містерії). 37. Грецький поет, перекладач «Заповіту». 39. Народний художник України, автор картини «Т. Г. Шевченка ведуть на заслання». 41. Бог садів у грецькій міфології, згаданий у «Неофітах». 44. Так Шевченко називав царську бюрократію. 45. Дерево, яке Кобзар оспівав у багатьох творах. 46. Село на Чернігівщині, назву якого Шевченко вніс у заголовок свого вірша. 49. Учасники народно-визвольного руху на Правобережній Україні. Одна з поем письменника розповіла про їхню боротьбу. 50. Російський художник, який брав найбільш посередню участь у викупі відпущеної для Шевченка.

менами, з бунчуками з Лугу виступало». 7. Поема Т. Шевченка. 11. Національний герой Чехії, згаданий в «Єретикі». 15. Журнал, в якому ще при житті Т. Шевченка друкували деякі його твори. 16. Кріпак-месник. Цим словом поет назвав одну з поем. 18. Вірш Т. Шевченка. 19. Літературний жанр. Прикладом його у Шевченка є «Сон». 20. Ім'я Галайди, героя поеми «Гайдамаки». 22. «Нас тут ..., як скло! Товариство лягло!». 23. Вірш поета, присвячений найближчій людині. 24. Дівоче прізвище матері Т. Шевченка. 27. Російський архітектор, згаданий у повісті «Художник». 29. Селище на Черкащині, згадане в поемі «Гайдамаки». 35. Місце, на якому квилить, плаче Ярославна (вірш «Плач Ярославни»). 34. Корчма, шинок (змальовано в «Титарівні»). 36. Острів на Дніпрі, згаданий в творах Шевченка. 38. У слов'ян – поминки по душі померлого. В Шевченка – назва поеми. 40. «... горять, музика грає» (одномісний вірш). 41. «Спи, гетьмане, поки встане ... на сім світі» («Розрита могила»). 42. Шевченкова поезія, навіяна приязню до польського народу. 43. Вірш з циклу «В казематі». 47. Заздравний вигук, який Шевченко використовує у «Княжні». 48. Цар юдейський. У поемі «Відьма» Шевченко називає так пана кріпосника.

Вертикаль: 1. Так поет називав Аральське море. 2. Ім'я подруги дитячих літ Шевченка. 3. Ріка, оспівана поетом. 4. Російський письменник українського походження, якому Т. Шевченко присвятив вірш. 5. «Не дав ... мені долі, молоді долі!» 6. «І військо, як ..., з зна-